

Πάντειο Πανεπιστήμιο
Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τίτλος μεταπτυχιακής εργασίας:
**Διερεύνηση και εκ των προτέρων αξιολόγηση
των Επιχειρηματικών Περιοχών στην Ελλάδα
κατά την
Προγραμματική Περίοδο 2007-2013**

Μεταπτυχιακός Φοιτητής: Γρίβας Παναγιώτης
Α.Μ.: 0804Μ007

Επιβλέπων καθηγητής: Ν. Κόνσολας

ΑΘΗΝΑ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....σελ.4

Εισαγωγή.....σελ. 6

Κεφάλαιο 1^ο

- 1.1 Ιστορική εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα.....σελ.9
- 1.2 Ο θεσμός των επιχειρηματικών περιοχών στην Ελλάδα.....σελ.10
 - 1.2.1 Έννοια και είδη Επιχειρηματικών Περιοχών.....σελ.10
 - 1.2.2 Εγκατάσταση βιομηχανιών και λοιπών επιχειρήσεων στις ΒΕ.ΠΕ.σελ.12
- 1.3 Οι βιομηχανικές περιοχές ως μέσο Οικονομικής Πολιτικής.....σελ.14
- 1.4 Σκοποί δημιουργίας των Επιχειρηματικών Περιοχών.....σελ.17
 - 1.4.1 Παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξή τους.....σελ.17
 - 1.4.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά των Επιχειρηματικών Περιοχών.....σελ.18
 - 1.4.3 Αντικειμενικοί Σκοποί των Επιχειρηματικών Περιοχών.....σελ.19
- 1.5 Φορέας Επιχειρηματικών Περιοχών.....σελ.22

Κεφάλαιο 2^ο

- 2.1 Νόμος 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες Διατάξεις».....σελ.24
- 2.2 Οδηγός εφαρμογής του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης υφιστάμενων οργανωμένων χώρων υποδοχής επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου 2545/97 στο πλαίσιο των περιφερειακών προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006.....σελ.33
- 2.3 Νέο Θεσμικό Πλαίσιο για τις Βιομηχανίες και τις Επιχειρηματικές Περιοχές.....σελ.46
- 2.4 Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση.....σελ.47

Κεφάλαιο 3^ο

3.1 Δράσεις για την ανάπτυξη της βιομηχανίας από την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης.....σελ.54	σελ.54
3.2 Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.).....σελ.63	σελ.63
3.3 Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για τη Βιομηχανία.....σελ.67	σελ.67
3.4 Επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ».....σελ.75	σελ.75
3.4.1 Δράση 1.1.2. "Έργα επέκτασης, συμπλήρωσης και αναβάθμισης υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ) εθνικής εμβέλειας, όπου δημιουργούνται ιδιωτικοί ή μικτοί φορείς διαχείρισης", του Άξονα 1 του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα.....σελ.77	σελ.77
3.4.2 Δράση 2.12.4 (πρώην 2.1.4) Πρόγραμμα δημιουργίας νέων βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών Β.Ε.ΠΕ.....σελ.78	σελ.78
3.4.3 Δράση 2.12.6 (Επιχορήγηση των δαπανών μετεγκατάστασης Επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ-ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ και ΤΕΧΝΟΠΟΛΕΙΣ που έχουν οργανωθεί με βάση το Ν. 4458/65 ή το Ν. 2545/97).....σελ.85	σελ.85
3.5 Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 (Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 Υπουργείο Ανάπτυξης).....σελ.86	σελ.86
Διαπιστώσεις και προτάσεις.....σελ.91	σελ.91
Βιβλιογραφία.....σελ.94	σελ.94

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα προβλήματα περιφερειακής ανάπτυξης απασχολούν όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια τις κυβερνήσεις των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα προβλήματα αυτά προκύπτουν κυρίως από την ανισομερή κατανομή του εισοδήματος μεταξύ των διαφόρων περιοχών της χώρας, από διαφορές στην απασχόληση, στο μεταναστευτικό ρεύμα κ.λπ.

Στην χώρα μας το περιφερειακό πρόβλημα συνίσταται στην άνιση κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας ανάμεσα στη Αθήνα και την υπόλοιπη Ελλάδα και κατ' ακολουθία η ανισότητα αυτή δημιουργεί μεγάλες διαφορές στο κατά κεφαλήν εισόδημα μεταξύ του πληθυσμού της Αθήνας και της υπόλοιπης χώρας.

Ένα από τα πιο σημαντικά μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση των περιφερειακών ανισοτήτων είναι η δημιουργία των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.).

Οι Επιχειρηματικές Περιοχές φέρνουν επαναστατικές λύσεις στην βιομηχανική υποδομή, διευκολύνουν την ιδιωτική πρωτοβουλία και ανοίγει το δρόμο στη σύγχρονη βιομηχανική ανάπτυξη και περιφερειακή αποκέντρωση. Έτσι ο σχεδιασμός και ανάπτυξη ορισμένων εξειδικευμένων αναπτυξιακών περιοχών-ζωνών, συμβάλλει αποφασιστικά σε μία ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Η παρούσα διπλωματική εργασία είναι χωρισμένη σε τέσσερα κεφάλαια:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία ιστορική αναδρομή στις Βιομηχανικές και μετέπειτα Επιχειρηματικές Περιοχές από την στιγμή της δημιουργίας τους και καθ' όλη την εξέλιξη του θεσμού τους στον Ελληνικό χώρο, με την μορφή που τις ξέρουμε σήμερα. Στην συνέχεια του κεφαλαίου γίνεται μία πιο λεπτομερή αναφορά στην έννοια, στην εφαρμογή καθώς επίσης και την χρησιμότητα των τελευταίων στην σύγχρονη Ελληνική Οικονομία. Συνεχίζοντας την επισκόπηση των Β.Ε.ΠΕ., στο ίδιο κεφάλαιο, συναντάμε μία πρώτη προσέγγιση των Β.Ε.ΠΕ. ως μέσο οικονομικής πολιτικής, έπειτα προσδιορίζονται οι σκοποί δημιουργίας αυτών καθώς και οι παράγοντες που συντέλεσαν και συνεχίζουν να συντελούν στην ανάπτυξή τους.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει την νομοθεσία που διέπει τις επιχειρηματικές περιοχές ξεκινώντας με τον νόμο που διέπει τον θεσμό των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών, και δεν είναι άλλος από τον νόμο υπ'

αριθμό 2545/97 “Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις”. Στο κομμάτι αυτό συναντάμε τα σημαντικότερα άρθρα του εν λόγω νόμου (τα οποία καθορίζουν τις κατηγορίες, τον φορέα, τον κανονισμό λειτουργίας και εποπτείας των Β.Ε.ΠΕ.) καθώς επίσης και τον οδηγό εφαρμογής του ΥΠ.ΑΝ. για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης υφιστάμενων οργανωμένων χώρων υποδοχής επιχειρήσεων που υπάγονται στον νόμο αυτό, στο πλαίσιο των περιφερειακών προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006. Στο ίδιο κεφάλαιο συναντάμε και το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο το οποίο θα ισχύει για τις Επιχειρηματικές Περιοχές. Το κεφάλαιο κλείνει με τον Νόμο 3299/2004 περί κινήτρων επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση.

Στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο συναντάμε αρχικά τις δράσεις για την ανάπτυξη της βιομηχανίας από την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης και έπειτα το Γενικό και το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο μέσα στο οποίο δημιουργείται και κινείται η κάθε βιομηχανικά περιοχή. Έπειτα ακολουθούν το επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» και το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Ανάπτυξης 2007-2013 του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η εργασία κλείνει με μία αξιολόγηση των μέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη των διάφορων επιχειρηματικών περιοχών και προκύπτουν διάφορα συμπεράσματα πάνω στον τομέα των Β.Ε.ΠΕ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε κάθε πολιτικό κείμενο από τα τέλη της δεκαετίας του 1950 αναφέρεται στην ανάγκη για προγραμματισμό της περιφερειακής ανάπτυξης. Και ακόμα σωστότερα έχει επισημανθεί ότι ενώ υπάρχει μια διαρκής εξέλιξη σε διακηρύξεις πάνω σε αυτό το θέμα, αντίθετα, στην πράξη ο περιφερειακός προγραμματισμός μόνο τελευταία κατάφερε να ξεπεράσει τη γνωστή αδυναμία του Κράτους να παρέμβει αποτελεσματικά στις διαδικασίες οικονομικής ανάπτυξης. Υπήρχε δηλαδή μια διάσταση ανάμεσα στην αναγνώριση των αναγκών για προγραμματισμό και παρέμβαση και στη λήψη πρακτικών μέτρων για την ανάπτυξη της περιφέρειας. Αυτό, πέρα από το γενικότερο αίτιο της ύπαρξης ειδικών συμφερόντων που καθορίζουν τα όρια της κυβερνητικής δράσης, θα μπορούσε να αποδοθεί και στην ανυπαρξία κάποιας θεωρητικής υποδομής συνηγορούσες υπέρ του περιφερειακού προγραμματισμού, ως συμπληρωματικού στοιχείου του εθνικού προγραμματισμού.

Πράγματι η παραδοσιακή οικονομική θεωρία παραμέλησε την χωροταξική διάσταση κατά την ανάλυση των οικονομικών φαινομένων. Αλλά και όταν αργότερα την έλαβε υπόψη δεν κατάφερε να ξεκαθαρίσει διλήμματα του είδους «προτεραιότητα στις περιοχές που ήδη διαθέτουν κατάλληλη υποδομή, ώστε να επιτευχθεί ταχύρυθμη οικονομική ανάπτυξη, ή ενίσχυση του περιφερειακού ιστού της χώρας για την γεφύρωση των διαπεριφερειακών διαφορών στη ανάπτυξη»? Ακόμα όμως και μετά την ανάπτυξη της θεωρητικής υποδομής ο περιφερειακός προγραμματισμός έδειχνε να έχει δευτερεύουσα σημασία σε σχέση με τον εθνικό. Η κυβέρνηση λοιπόν, συνειδητοποιώντας ότι η γρήγορη εθνική οικονομική ανάπτυξη περνά μέσα από την ισόρροπη ανάπτυξη της περιφέρειας προσπάθησε να ελέγξει τους ρυθμούς της πρώτης μέσα από πρωτοβουλίες που λαμβάνονταν μεν στο κέντρο αφορούσαν όμως την περιφέρεια. Η γρήγορη οικονομική ανάπτυξη απαιτούσε την ύπαρξη καταστάσεων που θα μετασχημάτιζαν το οικονομικό περιβάλλον της περιφέρειας εκσυγχρονίζοντάς το και δημιουργώντας συνθήκες που θα το έκαναν περισσότερο ελκυστικό στο ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο. Ένας σημαντικός τρόπος για τον μετασχηματισμό αυτόν ήταν η δημιουργία υποδομής μέσω των δαπανών δημοσίων επενδύσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι η υποδομή αυτή στις περισσότερες

χώρες αναπτύχθηκε δια μέσου κεντρικών δημόσιων φορέων και συνδέθηκε με τις δραστηριότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, επιδιώχθηκε η μείωση των αρνητικών συνεπειών που προκαλεί η υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων σε ορισμένες περιοχές, με την ανάπτυξη του φυσικού σχεδιασμού σε συνδυασμό με χρηματοδοτικούς περιορισμούς ή κίνητρα.

Η μορφή αυτή της πολιτικής βασίστηκε πάνω στην κρατούσα άποψη σύμφωνα με την οποία ο περιφερειακός προγραμματισμός αποβλέπει στον επηρεασμό του τόπου εγκατάστασης ώστε να δημιουργηθεί αφ' ενός αποσυμφόρηση πληθυσμού και οικονομικής δραστηριότητας των μητροπολιτικών περιοχών και αφ' ετέρου βελτίωση συνθηκών ζωής και εργασίας στη περιφέρεια. Η εφαρμογή της πολιτικής αυτής σε πολλές χώρες είχε ευεργετικά αποτελέσματα καθόσον αφορά σε μετεγκαταστάσεις από μεγάλες σε μικρότερες περιοχές και από αστικές σε αγροτικές περιοχές. Οπότε πια η σχετική προσπάθεια περιέβαλε και ως στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Το σύνολο λοιπόν της πολιτικής αυτής αναγνώριζε την αναγκαιότητα μεγάλου μεγέθους δημοσίων δαπανών για την δημιουργία υποδομής σε προκαθορισμένες περιοχές, όπου με την εγκατάσταση ορισμένων επιχειρηματικών μονάδων θα μπορούσε να προκληθεί μια αυτοδύναμη αναπτυξιακή διαδικασία. Σιγά σιγά λοιπόν άρχισαν να γίνονται προτάσεις που οδηγούν σε μέτρα ενίσχυσης της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και μεταβίβασης περισσότερης δύναμης και υπευθυνότητας στην περιφέρεια, συνοδευόμενη από ένα σημαντικό βαθμό αυτονομίας, καθώς το Κέντρο δημιουργεί την δυνατότητα για την λήψη οικονομικών πρωτοβουλιών από την περιφέρεια, οι οποίες όμως θα στηρίζονται σε κατάλληλη θεσμική βάση. Βέβαια, η αναγνώριση του στόχου αυτού, θέτει αυτόματα και τα μέσα για την ικανοποίησή του. Πρέπει να προχωρήσει αφ' ενός η ανάπτυξη της Βιομηχανίας και αφ' ετέρου η αποκέντρωσή της, μακριά δηλ. από τα παραδοσιακά κέντρα λειτουργίας της. Και ως το προσφορότερο μέσο για τούτο προκρίθηκε ότι είναι οι Επιχειρηματικές Περιοχές.

Η διεθνής βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι οι Επιχειρηματικές Περιοχές περιλαμβάνονται ανάμεσα στα καλύτερα και πιο οικονομικά εργαλεία για την προώθηση της ανάπτυξης της μεταποίησης, κυρίως στις χώρες που διανύουν στο στάδιο της εκβιομηχάνισης. Βασικό δε προσόν του θεσμού η μεγάλη του προσαρμοστικότητα στις τοπικές ανάγκες και συνθήκες καθώς και η δυνατότητα του να εξελίσσεται μαζί με την βιομηχανικής τεχνολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 Ιστορική εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα¹

Η ίδρυση και ο οργάνωση των Επιχειρηματικών Περιοχών στην Ελλάδα ξεκίνησε στην δεκαετία του 1960 αρχικά με την μορφή των Βιομηχανικών Περιοχών και μόνο. Μετέπειτα οι Επιχειρηματικές Περιοχές πήραν την θέση των Βιομηχανικών Περιοχών οι οποίες περιλαμβάνονται πλέον στα είδη των Επιχειρηματικών Περιοχών που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα. Μία ιστορική αναδρομή λοιπόν στην πορεία των Επιχειρηματικών Περιοχών δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί επίσης στην διαδρομή των Βιομηχανικών περιοχών που οδήγησαν εν τέλει στην δημιουργία του θεσμού των Επιχειρηματικών Περιοχών.

Η ίδρυση και οργάνωση των Βιομηχανικών Περιοχών στην Ελλάδα ανατέθηκε το 1962 στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ανάπτυξης (Ο.Β.Α.). η πρώτη μελέτη σκοπιμότητας για την ίδρυση Βιομηχανικής Περιοχής στην Θεσσαλονίκη έγινε από εμπειρογνώμονες του Stanford Research Institute.

Τον επόμενο χρόνο (1963) η Γαλλική Εταιρεία SCET, με εντολή του Υπουργείου Συντονισμού εκπονεί ένα πλαίσιο ανάπτυξης των βιομηχανικών Περιοχών σε εθνική κλίμακα, και προτείνει την ίδρυση Βιομηχανικών Περιοχών στον Βόλο, στην Πάτρα, στην Καβάλα, στο Ηράκλειο και φυσικά στη Θεσσαλονίκη. Έτσι άρχισε η συγκέντρωση στοιχείων για τις παραπάνω πέντε πόλεις και η προεργασία για την επιλογή των κατάλληλων τοποθεσιών για την ίδρυση ΒΙ.ΠΕ. Παράλληλα, έγινε από την ΕΤΒΑ Α.Ε., η εισήγηση στην Κυβέρνηση (Υπουργείο Βιομηχανίας) για την ψήφιση ειδικού νόμου, με σκοπό την ρύθμιση των θεμάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος ΒΙ.ΠΕ. ο νόμος ψηφίσθηκε (4458/65) και έθεσε το νομικό πλαίσιο ανάπτυξης και εδραίωσης του θεσμού.

Στα πλαίσια του νόμου αυτού αποφασίσθηκε η ανάπτυξη 30.000 στρεμμάτων περίπου από τα οποία 22.000 στρέμματα θα αφορούσαν βιομηχανική γη. Ο νόμος δεν καθόριζε τις εξής πόλεις ως έδρες ΒΙ.ΠΕ. :Θεσσαλονίκη, Βόλος, Καβάλα, Ηράκλειο, Πάτρα, Κομοτηνή, Χανιά, Πρέβεζα, Λάρισα και Τ.Δ. Πρωτευούσης.

Το 1966 ιδρύθηκε από την ΕΤΒΑ, η Ανώνυμη Εταιρεία Οργανώσεως και Εκμεταλλεύσεως Βιομηχανικών Περιοχών Ελλάδος που ανέλαβε την πραγμάτωση

¹ Βλιάμος Σπύρος, «Οι Βιομηχανικές Περιοχές και η Βιομηχανική Περιφερειακή Πολιτική στην Ελλάδα», ΕΤΒΑ, Αθήνα 1988 (σελ. 68-75)

του θεσμού που όμως διαλύθηκε το 1968. Από τότε την ευθύνη του προγράμματος ανέλαβε πάλι η ΕΤΒΑ που κράτησε τον ρόλο αυτό μέχρι το 1979, τη χρονιά που ιδρύθηκε η Ανώνυμος Εταιρεία Οργανώσεως, Λειτουργίας και Εκμεταλλεύσεως Βιομηχανικών Περιοχών- ΒΙ.ΠΕ. ΕΤΒΑ Α.Ε. τον ίδιο χρόνο (1966) άρχισαν και οι διαπραγματεύσεις με τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. (UNIDO) για την παροχή εκτεταμένης οργανωτικής βοήθειας για τον σχεδιασμό και την λειτουργία της βιομηχανικής περιοχής Θεσσαλονίκης. Αυτή μαζί με εκείνη του Βόλου ήταν οι πρώτες ΒΙ.ΠΕ. που λειτούργησαν.

Με την ίδρυση της ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. το 1979, συνεχίστηκε δυναμικότερα η εφαρμογή του προγράμματος των ΒΙ.ΠΕ. Η ΒΙ.Π.Ε. Ε.Τ.Β.Α. ανέλαβε την εκπόνηση των τεχνικών μελετών και την εκτέλεση των έργων υποδομής. Οι υπόλοιπες αρμοδιότητες παρέμειναν στην Ε.Τ.Β.Α. το οργανωτικό αυτό σχήμα εξακολουθεί να ισχύει μέχρι και σήμερα.

Σημαντική εξέλιξη και ανανέωση του θεσμού των Βιομηχανικών Περιοχών, πρέπει να θεωρηθεί η ψήφιση του Ν.742/77, με τον οποίο καταργούνται οι Βιομηχανικές Ζώνες και μεταβάλλονται σε Βιομηχανικές Περιοχές, ενώ απλουστεύονται οι διαδικασίες ίδρυσης και οργάνωσης των ΒΙ.ΠΕ., «εν όψει της εντάξεως της Χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα». Όπως προαναφέρθηκε ο νόμος αυτός πρόβλεψε τριπλασιασμό των πόλεων-εδρών των ΒΙ.ΠΕ. με συνολική προς ανάπτυξη έκταση ίση προς 70.000 στρεμμάτων περίπου, από τα οποία τα 50.000 θα αφορούσαν βιομηχανική γη. Οι νέες πόλεις-έδρες που προστέθηκαν ήταν : Φλώρινα, Ιωάννινα, Κιλκίς, Ξάνθη, Σέρρες, Δράμα, Αλεξανδρούπολη, Λαμία, Καλαμάτα, Τρίπολη, Ηγουμενίτσα, Αγρίνιο Μεσολόγγι, Έδεσσα, Άρτα, Κόρινθος, Αίγιο, Πύργος Ηλείας, Σπάρτη, Ρόδος.

1.2 Ο θεσμός των επιχειρηματικών περιοχών στην Ελλάδα

Έννοια, ιστορία, εφαρμογή, χρησιμότητα²

1.2.1 Έννοια και είδη Επιχειρηματικών Περιοχών

Στην διεθνή βιβλιογραφία έχει καθιερωθεί ως επιχειρηματική περιοχή, μια έκταση με καθορισμένα όρια, κατάλληλα διαρρυθμισμένοι και εξοπλισμένοι με έργα

² Αποστολόπουλος Δ., Αντωνίου Λ., Αγγελοπούλου Ν., Κούκη Στ., «Το πρόγραμμα των Βιομηχανικών Περιοχών στην Ελλάδα», Μεταπτυχιακή εργασία, Αθήνα 1995 (σελ. 64-69).

υποδομής(δίκτυα κ.λπ.) προοριζόμενοι για εγκατάσταση μεταποιητικών μονάδων. Τα όριά της χωροθετούνται και η έκτασή της οργανώνεται με βάση ρυμοτομικό σχέδιο, τα δε δίκτυα υποδομής περιλαμβάνουν αφ' ενός οδοποιία, ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροφωτισμό των δρόμων, και αφ' ετέρου ηλεκτρικής ενέργειας μεσαίας και υψηλής τάσης τηλεφώνου και TELEX καθώς και σύστημα καθαρισμού των υγρών βιομηχανικών αποβλήτων. Τέλος παρέχονται διάφορες εξυπηρετήσεις (Τράπεζες, Ιατρείο, Ταχυδρομείο, κ.λπ.).

Σε όλους τους νομούς της χώρας και σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2545/1997_προσδιορίζονται βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές (ΒΕ.ΠΕ.) οι οποίες διέπονται από ειδικό καθεστώς οργάνωσης και λειτουργίας και μέσα στις οποίες μπορούν να εγκατασταθούν διάφορες δραστηριότητες.

Οι ΒΕ.ΠΕ. μπορούν να έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.): ΒΙ.ΠΕ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2545/1997 προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής *κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας*

β. Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.): ΒΙ.ΠΑ. είναι ο χώρος ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2545/1997, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής *κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας μέσης και χαμηλής όχλησης*

γ. Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ.): ΒΙΟ.ΠΑ. είναι ο χώρος ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2545/1997, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής *κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας χαμηλής όχλησης και επαγγελματικών εργαστηρίων*

δ. Τεχνόπολη: Τεχνόπολη είναι ο χώρος ο οποίος οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2545/1997 και στον οποίο εγκαθίστανται *βιομηχανίες νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών*. Οι χώροι αυτοί χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος και δύνανται να

περιλαμβάνουν οικιστικά συγκροτήματα, στα οποία ενσωματώνονται οι αναγκαίες αστικές λειτουργίες.

1.2.2 Εγκατάσταση βιομηχανιών και λοιπών επιχειρήσεων στις ΒΕ.ΠΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του νόμου 2545/1997, η εγκατάσταση στις ΒΕ.ΠΕ. γίνεται είτε με τη μεταβίβαση από τον ιδιοκτήτη στον εγκαθιστάμενο της κυριότητας οικοπέδων και οικοδομημάτων που βρίσκονται στη ΒΕ.ΠΕ. είτε με την εκμίσθωση αυτών ή με άλλη σχέση.

Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στις ΒΕ.ΠΕ γίνεται με τους όρους, οι οποίοι συμφωνούνται μεταξύ του φορέα ΒΕ.ΠΕ. και της εγκαθιστούμενης επιχείρησης, στα πλαίσια του Κανονισμού Λειτουργίας της ΒΕ.ΠΕ.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση των επιχειρήσεων σε ΒΕ.ΠΕ. μπορεί να διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή, ανάλογα με τα στάδια οικονομικής ανάπτυξης σε κάθε διαμέρισμα της χώρας. Οι εγκαθιστάμενες επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται να μεταβάλουν τον παραγωγικό τους σκοπό, εκτός αν η μεταβολή του σκοπού βρίσκεται στα πλαίσια του Κανονισμού Λειτουργίας.

Η έννοια της επιχειρηματικής περιοχής στην Ελλάδα είναι πολύ ευρύτερη από ό,τι δηλώνει ο παραπάνω ορισμός. Σύμφωνα με τον Ν. 4458/65(άρθρο 5 §6), που καθιέρωσε το θεσμό των επιχειρηματικών περιοχών στα έργα υποδομής περιλαμβάνονται η ανέγερση τυποποιημένων κτιριακών εγκαταστάσεων για την στέγαση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και η ανέγερση ειδικών κτιριακών εγκαταστάσεων μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, που τους μεταβιβάζονται ή με αγορά ή με ενοικίαση.

Η επιχειρηματική Περιοχή λοιπόν πρέπει να διακρίνεται από την Βιομηχανική Ζώνη (ΒΙ.ΖΩ.), που ορίζεται ως χώρος αφιερωμένος για βιομηχανική ή βιοτεχνική χρήση χωρίς καμία υποδομή. Η συνεισφορά της δεύτερης στην βιομηχανική ανάπτυξη, εξαρτάται από την τοποθεσία στην οποία έχει οριοθετηθεί αυτή σε σχέση με τις δυνατότητες μεταφοράς και διανομής των προϊόντων καθώς και από την τιμή της γης μέσα σε αυτήν.

Ο προγραμματισμός για την ανάπτυξη του θεσμού των Επιχειρηματικών Περιοχών προσανατολίζεται προς την δημιουργία μιας επιχειρηματικής περιοχής σε κάθε νομό της Ελλάδος, της οποίας το μέγεθος και τα δίκτυα υποδομής θα ποικίλουν ανάλογα με τις ανάγκες της περιφέρειας όπου θα αναπτυχθεί η επιχειρηματικής

περιοχής καθώς και την εξειδίκευσή της από την άποψη της παραγωγής, σε σχέση με την υπόλοιπη Χώρα. Ο προγραμματισμός αυτός επιβάλλει την διάκριση των Επιχειρηματικών Περιοχών σε διάφορα είδη, ανάλογα με την εμβέλειά τους στον τοπικό, εθνικό ή διεθνή χώρο. Μια πρόσφατη πρόταση της Διεύθυνσης Περιφερειακής Αναπτύξεως και Βιομηχανικής Υποδομής της ΕΤΒΑ καθιερώνει την εξής ονοματολογία:

Εθνικής κλίμακας Επιχειρηματικές Περιοχές:

Ως Εθνικής Κλίμακας χαρακτηρίζεται εκείνη η Επιχειρηματική Περιοχή η οποία έχει έκταση τέτοια ώστε να μπορεί να δεχθεί μεγάλες μονάδες και είναι εξοπλισμένη με πλήρη δίκτυα ως και άλλα έργα υποδομής για την εξυπηρέτηση των εγκατεστημένων μονάδων σ' αυτήν. Η έκτασή της είναι κατά κανόνα μεγαλύτερη των 500 στρ. και η ανάπτυξή της γίνεται από την ΕΤΒΑ Α.Ε. , η οποία και αναλαμβάνει την διαχείρισή της μόνη ή σε συνεργασία με άλλο φορέα.

Στις Επιχειρηματικές Περιοχές Εθνικής Κλίμακας περιλαμβάνονται κυρίως εκτάσεις που ιδρύονται κοντά στις πρωτεύουσες των Νομών της Χώρας.

Τοπικής Κλίμακας Επιχειρηματικές Περιοχές:

Ως Τοπικής Κλίμακας χαρακτηρίζονται εκείνες οι Επιχειρηματικές Περιοχές που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση (της τάξεως των 5-7 χλμ.) από κάποιο αστικό κέντρο, έχουν στοιχειώδη δίκτυα υποδομής και άλλες εξυπηρετήσεις και είναι κατάλληλες για την εγκατάσταση μετεγκατάσταση μονάδων μικρού ή μεσαίου μεγέθους που εξυπηρετούν κύριες ανάγκες της τοπικής αγοράς. Η ανάπτυξή τους γίνεται από την ΕΤΒΑ Α.Ε. κατά κανόνα σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση η οποία και αναλαμβάνει την παροχή διαφόρων εξυπηρετήσεων και την διαχείρισή τους μέσω προγραμματικών Συμβάσεων.

Υπερεθνικής Κλίμακας Επιχειρηματικές Περιοχές:

Ως Υπερεθνικής Κλίμακας χαρακτηρίζονται εκείνες από τις Εθνικής Κλίμακας Επιχειρηματικές Περιοχές που λόγω θέσεως, μεγέθους και συγκριτικών πλεονεκτημάτων γίνονται ανταγωνιστικές για την προσέλκυση μονάδων σε διεθνές επίπεδο. Οι Επιχειρηματικές Περιοχές Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Βόλου, Πρέβεζας, Κομοτηνής μπορούν να λάβουν αυτόν τον χαρακτηρισμό επειδή βρίσκονται πλησίον

των πυλών εισόδου στη χώρα μας (δηλ. κοντά σε συγκοινωνιακούς κόμβους), καθώς και κοντά σε επιστημονικά ή ερευνητικά κέντρα (Πανεπιστήμιο).

Ειδικές Επιχειρηματικές Περιοχές:

Ως Ειδικές χαρακτηρίζονται εκείνες οι Επιχειρηματικές Περιοχές Εθνικής ή Τοπικής Κλίμακας που δέχονται μεταποιητικές μονάδες που ανήκουν σε ορισμένο κλάδο ή ομοειδείς ή/και συμπληρωματικούς κλάδους παραγωγής. Η ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. (για διαλυστήρια πλοίων και συναφείς μονάδες), και οι ΒΙ.ΠΕ. Αττικής (για μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων η μία και χυτηρίων η άλλη) περιλαμβάνονται στις ειδικές ΒΙ.ΠΕ.

Σήμερα η ιδέα των Επιχειρηματικών Περιοχών έχει γίνει γνωστή και η χρησιμότητά της έχει αναγνωρισθεί ώστε πολλοί διεθνείς οργανισμοί και ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα συγκεντρώνουν συστηματικά στοιχεία για την εφαρμογή του θεσμού σε διάφορες χώρες παρέχουν τεχνική βοήθεια και ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες. Αυτό έχει βοηθήσει πολύ στην επέκταση του θεσμού των Επιχειρηματικών Περιοχών σε όλο σχεδόν τον κόσμο.

1.3 Οι βιομηχανικές περιοχές ως μέσο Οικονομικής Πολιτικής³

Είναι γνωστό ότι το έδαφος αποτελεί έναν από τους τρεις παραγοντικούς συντελεστές. Είναι απαραίτητος για την λειτουργία κάθε οικονομικής δραστηριότητας είτε αυτή ανήκει στον αγροτικό, είτε στον βιομηχανικό, είτε τέλος στις συγκοινωνίες, στον οικιστικό τομέα κ.τ.λπ. επομένως εύκολα μπορεί κανείς να καταλάβει τα προβλήματα που δημιουργούνται όταν η ίδια η παραγωγική διαδικασία προκαλεί συγκρούσεις στις χρήσεις γης με αποτέλεσμα την αναστολή κάθε οικονομικής δραστηριότητας. Απαραίτητα λοιπόν προϋπόθεση είναι ο καθορισμός των χρήσεων γης για τις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες.

Ειδικότερα, η οργάνωση του χώρου για την εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων αποτελεί μια σημαντική ενδιάμεση εισροή, υπό την έννοια ότι, ο

³ Βλιάμος Σπύρος, «Οι Βιομηχανικές Περιοχές και η Βιομηχανική Περιφερειακή Πολιτική στην Ελλάδα», ΕΤΒΑ, Αθήνα 1988 (σελ. 50-52)

χώρος αυτός (η έκταση) εξοπλίζεται με τα κατάλληλα έργα υποδομής για τη μετατροπή του σε «βιομηχανική περιοχή».

Ο θεσμός των βιομηχανικών περιοχών δεν είναι νέος, τουλάχιστον για τις προηγμένες οικονομίες, όμως η εφαρμογή του στη βιομηχανική και περιφερειακή ανάπτυξη κυρίως των αναπτυσσόμενων οικονομιών είναι μάλλον πρόσφατη. Πρέπει όμως πριν από την αβασάνιστη υιοθέτηση ή απόρριψη του θεσμού να τονιστούν δύο σημεία:

Πρώτον: ο θεσμός είναι ένα χρήσιμο μέτρο απαραίτητο σε κάθε πρόγραμμα εκβιομηχάνισης μιας χώρας. Είναι όμως μόνο ένα μέτρο και όχι πανάκεια⁴. Αποτελεί δηλαδή απλώς ένα ακόμα στοιχείο στον μακρύ κατάλογο των θεσμικών μέτρων που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμοστεί για να στηρίξουν την ανάπτυξη της βιομηχανίας όπως είναι η δημιουργία αναπτυξιακών τραπεζών, η εφαρμογή προγραμμάτων αύξησης της παραγωγικότητας, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών η παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων κ.λπ. ορισμένα από τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν και πέτυχαν στην γεωργία. Επομένως εύκολα υιοθετήθηκαν και για την βιομηχανία. Άλλα πάλι ξεπήδησαν από την προσπάθεια να λυθούν τρέχοντα προβλήματα της περιφερειακής ανάπτυξης. Οι Επιχειρηματικές Περιοχές λοιπόν είναι μια πρόσφατη επαύξηση της ποικιλίας αυτής των μέτρων.

Δεύτερον: σε πολλές χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, το πρόγραμμα των βιομηχανικών περιοχών χρηματοδοτείται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα ή καλύπτεται κατ' ευθείαν (ολόκληρο ή μέρος) από το κρατικό προϋπολογισμό. Και βέβαια το πρόγραμμα αυτό αποβλέπει σε ευρύτερους στόχους από την απλή απόδοση κέρδους στα δεσμευμένα κρατικά κεφάλαια. Επομένως, οποιοσδήποτε υπολογισμός ενός ποσοστού απόδοσης στα κεφάλαια που έχουν επενδυθεί σε ένα τέτοιο πρόγραμμα οδηγεί αργιστά σε λανθασμένες εκτιμήσεις για την χρησιμότητα ή επικερδότητα του θεσμού. Εφ' όσον ο κύριος αντικειμενικός σκοπός του είναι η εθνική ή/ τοπική ανάπτυξη, η «απόδοση» μπορεί καλύτερα να μετρηθεί σε όρους αυξημένους βιομηχανικού προϊόντος και απασχόλησης καθώς και προστασίας του περιβάλλοντος σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο.

Ο θεσμός των Επιχειρηματικών Περιοχών λύνει πολλά προβλήματα που αποτελούν εμπόδια στον ιδιώτη επενδυτή για να προχωρήσει στο επενδυτικό του

⁴ Βλ. Ν. Κόνσολα (1985) σελ.20

πρόγραμμα. Του παρέχει μία ευνοϊκή τοποθεσία για εγκατάσταση, τις αναγκαίες υπηρεσίες, και πολλές φορές κατάλληλα κτιριακά συγκροτήματα. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Η επιχειρηματική περιοχή προσφέρει μεγάλα οφέλη στην εθνική οικονομία και στην περιοχή που δημιουργείται: ανακουφίζει τις μεγάλες πόλεις από την συγκέντρωση της βιομηχανικής δραστηριότητας με το να την ανακατανέμει σε όλη τη χώρα μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα προς τις περιοχές που χρειάζονται τόνωση. Ακόμη η ύπαρξη των Επιχειρηματικών περιοχών βοηθά τους αρμόδιους φορείς να ολοκληρώσουν τον προγραμματισμό για χρήσεις γης και χωροθέτηση της βιομηχανίας.

Η δημιουργία Επιχειρηματικών Περιοχών δεν αποτελεί μέσο ανάπτυξης για την μεγάλη βιομηχανία μόνο. Η συμβολή τους στην ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων είναι εξίσου σημαντική: Μια μεγάλη βιομηχανική επιχείρηση είναι ευκολότερο να βρει τα χρηματικά μέσα να αναπτύξει μόνη της μια έκταση για εγκατάσταση. Είναι επίσης πιθανότερο να έχει τις γνώσεις και την ικανότητα να δημιουργήσει μόνη της την απαραίτητη υποδομή σε βιομηχανοστάσια και άλλες εγκαταστάσεις που θα τις επιτρέψουν την καλή και αποδοτική λειτουργία. Τούτο όμως ίσως να μην συμβαίνει στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Στις Επιχειρηματικές Περιοχές, αυτές θα βρουν έτοιμη ρυμοτομημένη γη με την υποδομή και σε αρκετές περιπτώσεις μπορούν να βρουν έτοιμα κτίρια βιομηχανοστασίων. Θα ωφεληθούν ακόμα από το γεγονός ότι στον ίδιο χώρο θα είναι μαζεμένες και άλλες μονάδες ενδεχόμενα του ίδιου μεγέθους και που ανήκουν στον ίδιο κλάδο. Θα κάνουν χρήση δηλαδή των εξωτερικών οικονομιών της πληροφόρησης, που δεν είναι τόσο εύκολο να αποκτηθούν από μονάδες του μεγέθους αυτού.

Οι προαναφερθέντες λόγοι καλλιέργησαν το ενδιαφέρον γύρω από την δημιουργία των Επιχειρηματικών Περιοχών και μάλιστα σε μία εποχή όπου σε διεθνή κλίμακα παρατηρήθηκε μία κάμψη της επενδυτικής δραστηριότητας, συνοδευόμενη από μία στασιμότητα ή και μείωση του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας.

1.4. Σκοποί δημιουργίας των Επιχειρηματικών Περιοχών⁵

1.4.1 Παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξή τους

Δεν είναι μόνο οι οικονομικές ωφέλειες στις οποίες αποβλέπουν οι επιχειρήσεις με την εγκατάστασή τους στις Επιχειρηματικές Περιοχές. Είναι και άλλοι παράγοντες που είτε διευκολύνουν είτε δημιουργούν την ανάγκη της μεταποιητικής δραστηριότητας να απομακρυνθεί από τα αστικά κέντρα. Οι παράγοντες αυτοί, οι οποίοι συντελούν έτσι έμμεσα στην ανάπτυξη του θεσμού των Επιχειρηματικών Περιοχών μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι οι εξής:

- Η γενίκευση της χρήσης του αυτοκινήτου σε συνδυασμό με την επέκταση και βελτίωση των οδικών δικτύων με συνέπεια να συντομεύονται οι αποστάσεις μεταξύ τόπων παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων,
- Η γρήγορη αύξηση του πληθυσμού, καθώς και η μετακίνησή του από το κέντρο της πόλης προς τα προάστια με αποτέλεσμα να μετατρέπονται σε περιοχές κατοικίας, οι εκτάσεις που φιλοξενούσαν πριν την βιομηχανία(σύγκρουση χρήσεων γης),
- Η επικράτηση υψηλών τιμών γης ως συνέπεια αυτής της επέκτασης των περιοχών κατοικίας της πόλης,
- Η χρονική και η (ταχύτατη στις ημέρες μας) τεχνολογική απαξίωση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
- Μια αυξημένη προσπάθεια για την βελτίωση της αισθητικής στον σχεδιασμό των νέων πόλεων,
- Η θέσπιση νέων μεθόδων χρηματοδότησης των επενδύσεων σε συνδυασμό με την σύγχρονη νομοθεσία που αποβλέπει στην αποκέντρωση της βιομηχανικής δραστηριότητας, κ.ά.

⁵ Μαγγανά – Κακαουνάκη Στ., «Η Χωροθέτηση των Βιομηχανικών Περιοχών στην Ελλάδα και των μεταποιητικών μονάδων μέσα σε αυτές», Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1991(σελ. 80-85)

Όπως όμως αναφέρθηκε οι παράγοντες αυτοί ενισχύονται από ορισμένα οικονομικά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν οι Επιχειρηματικές Περιοχές, και τα οποία τις καθιστούν πόλους έλξης για τις μεταποιητικές μονάδες.

1.4.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά των Επιχειρηματικών Περιοχών

Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η ανάπτυξη και οργάνωση των Επιχειρηματικών Περιοχών, έχει ως αποτέλεσμα οι τελευταίες να αποκτήσουν ορισμένα οικονομικά χαρακτηριστικά, που, όπως δείχνει η διεθνής εμπειρία από την λειτουργία τους στην Δ. Ευρώπη και Β.Αμερική αλλά και σε άλλα μέρη του κόσμου, παρέχουν ωφέλειες στις μονάδες που εγκαθίστανται μέσα σε αυτές.

Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να καταταγούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες ως εξής:

- i. Οικονομίες κλίμακας, που προέρχονται από την ανάπτυξη της υποδομής της περιφέρειας.
- ii. Εξωτερικές Οικονομίες που προέρχονται από την συγκέντρωση των επιχειρήσεων στον ίδιο χώρο, γεγονός που δημιουργεί
 - a. Την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που λόγω αδιαιρετότητας γίνεται εφικτή από αυτήν την ίδια την συγκέντρωση των επιχειρήσεων και,
 - b. Την μείωση του κινδύνου στον μεμονωμένο επιχειρηματία και τις χρηματοδοτούμενες μονάδες, εξαιτίας αυτής της ίδιας της συγκέντρωσης.

(i) Οικονομίες Κλίμακας

Αυτές σχετίζονται με την μείωση του κόστους λειτουργίας της μονάδας, που προέρχονται από την αύξηση του μεγέθους της, ή τον όγκο παραγωγής της. Η ίδρυση, οργάνωση, ανάπτυξη και λειτουργία μιας Επιχειρηματικής Περιοχής , αποτελεί μια μορφή επιχείρησης , ο φορέας της οποίας μπορεί να επωφεληθεί από την δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Δηλαδή ο φορέας αυτός κατορθώνει να μειώνει το κόστος παροχής των υπηρεσιών που προσφέρει στις μονάδες που εγκαθίστανται στην Επιχειρηματική Περιοχή. με αυτόν τον τρόπο έμμεσα ωφελούνται και αυτές: οι

οικονομίες που επιτυγχάνονται από την μαζική ανάπτυξη της περιοχής περνάνε στις εγκαθιστάμενες επιχειρήσεις(με την προϋπόθεση βέβαια ότι ο φορέας δεν είναι ένας κερδοσκοπικός οργανισμός ώστε να εκμεταλλευθεί ο ίδιος το μειωμένο κόστος με τη μορφή αυξημένων κερδών).

(ii) Εξωτερικές Οικονομίες

Αυτές είναι οικονομίες που δημιουργούνται στη επιχείρηση από το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί. Προκύπτουν δε από το γεγονός ότι η παραγωγική μονάδα είναι εγκατεστημένη σε χώρο όπου βρίσκονται και άλλες μονάδες και επομένως μπορεί να κάνει χρήση παροχών και υπηρεσιών που θα ήταν πολύ μεγάλου κόστους αν απευθύνονταν μόνο σε μία επιχείρηση.

Η φύση των εξωτερικών οικονομιών από τις οποίες επωφελείται η μονάδα, εξαρτάται από τον τύπο των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στις Επιχειρηματικές Περιοχές. Τέτοια οφέλη θα μπορούσαν να είναι η διασπορά της τεχνογνωσίας μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης, η αμοιβαία έμπνευση, δημιουργία μονάδας παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (οικονομικών, διοικητικών, τεχνικών), στη βιομηχανία.

Οι εξωτερικές οικονομίες μπορεί να αποβούν ωφέλιμες και στον φορέα ανάπτυξης της Επιχειρηματικής Περιοχής αν αυτός κατασκευάζει και ενοικιάζει εκτός από την υποδομή και τα τυποποιημένα βιομηχανικά ή και βιοτεχνικά κτίρια: σε περίπτωση που μία εγκαταστημένη μονάδα δεν μπορεί να συνεχίσει την λειτουργία της για κάποιο λόγο, τότε το κτίριο αυτό θα μπορούσε να καταληφθεί από κάποια άλλη παραγωγική μονάδα, μειώνοντας έτσι αφ' ενός τον επενδυτικό κίνδυνο του φορέα της Επιχειρηματικής Περιοχής και αφ' ετέρου το κόστος εισόδου της μονάδας σε αυτήν.

1.4.3 Αντικειμενικοί Σκοποί των Επιχειρηματικών Περιοχών

Εκτός από τα οφέλη που προκύπτουν για τις επιχειρήσεις από την εγκατάστασή τους στις Επιχειρηματικές Περιοχές, που αναλύθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, υπάρχουν και άλλοι αντικειμενικοί στόχοι που αφορούν την Εθνική Οικονομία και είναι διαφορετικοί για κάθε χώρα, προσαρμοζόμενοι στην ακολουθούμενη βιομηχανική και περιφερειακή πολιτική. Στη χώρα μας, όπως προκύπτει από τη

σχετική νομοθεσία και την πολιτική που εφαρμόστηκε, οι βασικοί αντικειμενικοί σκοποί του προγράμματος των Επιχειρηματικών Περιοχών ταξινομούνται με την εξής σειρά.

1.4.3.1 Ενίσχυση της Βιομηχανικής Υποδομής και της Βιομηχανικής Αποκέντρωσης

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη μιας Επιχειρηματικής Περιοχής είναι η δημιουργία υποδομής (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κ.ά.) που βέβαια αποτελεί επέκταση των ήδη υπάρχουσών λειτουργιών αστικής υποδομής των διαφόρων αστικών κέντρων που ορίζονται ως έδρες Επιχειρηματικών Περιοχών. Η ενίσχυση αυτή της υποδομής για την ανάπτυξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων αποτελεί κύριο μέσο επίτευξης των στόχων της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης δηλ. αποτελεί ένα τρόπο αντιμετώπισης του σοβαρού περιφερειακού προβλήματος της χώρας μας. Σημειωτέον ότι πάνω από 50% του βιομηχανικού δυναμικού της χώρας ήταν συγκεντρωμένο στη ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας στην αρχή της δεκαετίας του '80. η πολιτική αυτή εξυπηρετείται επίσης από το γεγονός ότι στον μελλοντικό επενδυτή παραδίδεται έγκαιρα κατάλληλο γήπεδο, ορθολογικά τοποθετημένο στον χώρο και σε λογική τιμή. Τέλος η καλύτερη αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής που βρίσκονται στην περιφέρεια θέτει σε κίνηση πολλαπλασιαστικές διαδικασίες με αποτέλεσμα την αύξηση του επιπέδου της οικονομικής δραστηριότητας.

1.4.3.2 Βελτίωση της παραγωγικότητας στη Βιομηχανία, και της ανταγωνιστικότητας των δεσμευμένων κεφαλαίων

Το πρώτο επιτυγχάνεται από τις διαδικασίες «εισδοχής» στις Επιχειρηματικές Περιοχές που έχουν θεσπισθεί, με τα αυστηρά κριτήρια έγκρισης των αιτήσεων υποψηφίων επιχειρήσεων για εγκατάσταση. Τα κριτήρια αυτά είναι η καταλληλότητα του κτιρίου, ο σύγχρονος τεχνολογικός εξοπλισμός των εργοστασίων, ο καλύτερος έλεγχος ποιότητας, η αυξημένη πιστοληπτική ικανότητα κ.ά.

Το δεύτερο εξασφαλίζεται από τη μείωση της δαπάνης επενδύσεων μέσα στις Επιχειρηματικές Περιοχές και από την εκμετάλλευση των οικονομιών κλίμακας και

εξωτερικών οικονομιών από μέρους των μονάδων που βρίσκονται εγκατεστημένες μέσα σε αυτές.

1.4.3.3 Προσέλκυση ξένων επενδύσεων

Η ύπαρξη των Επιχειρηματικών Περιοχών απαλλάσσουν τους υποψήφιους επενδυτές από τις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Από το γεγονός αυτό ελκύονται πολύ περισσότερο οι ξένοι επενδυτές οι οποίοι αντιμετωπίζουν και σημαντικά προβλήματα προσαρμογής, νομικής, οικονομικής και τεχνικής φύσεως. Απόδειξη τούτου αποτελεί η ελληνική περίπτωση όπου μεγάλος αριθμός ξένων επενδυτών έχει εγκατασταθεί μέσα στις Επιχειρηματικές Περιοχές. Αποτέλεσμα αυτού είναι η εισροή ξένου συναλλάγματος.

1.4.3.4 Πηγή εισροής ξένου συναλλάγματος

Εισροή ξένου συναλλάγματος γίνεται επίσης από την εκτέλεση των έργων οργάνωσής τους, επειδή αυτά χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

1.4.3.5 Εκσυγχρονισμός Βιοτεχνίας

Σε πολλές Επιχειρηματικές Περιοχές έχει προγραμματιστεί η κατασκευή τυποποιημένων κτιρίων για την εγκατάσταση Επιχειρηματικών Μονάδων. Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αποβλέπει στην καλύτερη οργάνωση και εκσυγχρονισμό των Επιχειρηματικών Μονάδων που εγκαθίστανται στα κτίρια αυτά

1.4.3.6 Προστασία Περιβάλλοντος

Η ύπαρξη κεντρικής μονάδας καθαρισμού στις Επιχειρηματικές Περιοχές αφ' ενός και η συγκέντρωση των βιομηχανιών σε ένα χώρο αφ' ετέρου απαλλάσσουν τους οικισμούς που βρίσκονται κοντά στις βιομηχανίες από οχλήσεις και απόβλητα. Εξ άλλου σημαντικός είναι ο ρόλος που παίζει και το Γραφείο Διοίκησης της

Επιχειρηματικής Περιοχής με το να συντονίζει και εποπτεύει την προσπάθεια αποφυγής της ρύπανσης από τις βιομηχανίες.

1.5 Φορέας Επιχειρηματικών Περιοχών⁶

Το δικαίωμα για την οργάνωση και την εκμετάλλευση Επιχειρηματικών Περιοχών στην Ελλάδα έχει κατά αποκλειστικότητα παραχωρηθεί από την πολιτεία στην Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης, η οποία όμως κατά την κρίση της μπορεί να το παραχωρήσει σε άλλα Νομικά Πρόσωπα, αρκεί βέβαια να διαθέτουν τις κατάλληλες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις. Η ΕΤΒΑ μπορεί ακόμα να συνεργαστεί σχετικά με Νομικά Πρόσωπα, όχι όμως με ιδιώτες.

Για την παραχώρηση του δικαιώματος οργάνωσης και λειτουργίας Επιχειρηματικών Περιοχών ή για του όρους σύμπραξης με τρίτους απαιτείται σύμβαση μεταξύ της ΕΤΒΑ και του άλλου ή των άλλων συμβαλλόμενων που μπορεί να καταρτιστεί ύστερα από αίτηση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Οι επιχειρηματική περιοχή διοικείται βάσει Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας που καταρτίζεται από την ΕΤΒΑ και εγκρίνεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και καθορίζει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των εγκατεστημένων. Αν ο Κανονισμός αυτός έχει συναφθεί από Νομικό Πρόσωπο άλλο, στο οποίο έχει παραχωρηθεί από την ΕΤΒΑ, σύμφωνα με τα παραπάνω, το δικαίωμα για σύσταση Επιχειρηματικών Περιοχών, τότε η υποβολή του Κανονισμού για έγκριση πρέπει να συνοδεύεται από σύμφωνη γνώμη Επιτροπής της ΕΤΒΑ, αποτελούμενης από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές της.

Η ευθύνη για την τήρηση του Κανονισμού Λειτουργίας των Επιχειρηματικών Περιοχών ανήκει στην ΕΤΒΑ που για τον σκοπό αυτό διενεργεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο έλεγχο στις εγκαταστημένες στις Επιχειρηματικές Περιοχές επιχειρήσεις για να διαπιστώσει της τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού. Στην ΕΤΒΑ εξάλλου ανατίθεται η κατασκευή συντήρηση, λειτουργία, διοίκηση και εκμετάλλευση των δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων υδάτων και του οδικού δικτύου των Επιχειρηματικών Περιοχών εφόσον τα δίκτυα

⁶ Αθανασούλη Αναστασία, «Βιομηχανικές Περιοχές στον Ελληνικό χώρο», Αθήνα 2000(σελ. 18-22)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Νόμος υπ' αριθμ.. 2545/97⁷

Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις

Ο νόμος 2545/97 είναι κατ' εξοχήν νόμος που θεσπίζει τις αρχές που διέπουν και χαρακτηρίζουν τις Επιχειρηματικές Περιοχές, από την δημιουργία του και την λειτουργία τους μέχρι την οργάνωση και την διοίκησή τους. Παρακάτω ακολουθεί μία μικρή αναφορά στα σημαντικότερα άρθρα του εν λόγω νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α· ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο Ι Κατηγορίες Β.Ε.ΠΕ.

1. Για τη Βιομηχανική, βιοτεχνική και γενικά Επιχειρηματική ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο της χώρας, καθώς και για την προστασία Του περιβάλλοντος, είναι δυνατόν να καθοριστούν μια η Περισσότερες Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.) σε όλους Τους νσμους της χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού Του νόμου.

2. Οι Β Ε ΠΕ μπορούν να έχουν μια από τις ακόλουθες μορφές
α. Βιομηχανική Περιοχή ΒΠΕ.). ΒΠΕ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας
β. Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.): ΕΙΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με Τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας μέσης και χαμηλής όχλησης.
γ. Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ.): ΒΙΟ.ΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής η βιοτεχνικής δραστηριότητας χαμηλής όχλησης και επαγγελματικών εργαστηρίων

⁷ ΦΕΚ 254 Α/15.12.97

Άρθρο 2

Επιτρεπόμενες δραστηριότητες και υπηρεσίες

1. Στις ΒΕΠΕ., πέραν των κυρίως βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών εγκαταστάσεων με τα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο άρθρο, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται και τα εξής.

α. Οι λοιπές χρήσεις του άρθρου 5 του προεδρικού διατάγματος της **23.2.1987** (ΦΕΚ 166) και υπό την προϋπόθεση ότι αποτελούν τμήμα των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων η εξυπηρετούν τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές.

β. κατασκευή κτιρίων για τη στέγαση υπηρεσιακών μονάδων δημόσιων υπηρεσιών, Ν.Π... .. κοινωφελών οργανισμών για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων σε αυτές

γ. Η εγκατάσταση επιστημονικών ερευνητικών εργαστηρίων και κέντρων τεχνολογικής στήριξης των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων.

δ. Η κατασκευή δικτύων παροχής υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων και συστημάτων πληροφορικής

ε. Η ίδρυση ελεύθερων ζωνών κατά την έννοια του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

στ. Η εγκατάσταση διαμετακομιστικών κέντρων αποθηκών και σταθμών εμπορευματοκιβωτίων για την διακίνηση πάσης φύσεως προϊόντων

ζ. Η ίδρυση εκθεσιακών ή συνεδριακών Κέντρων

η. Η δημιουργία θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων, δηλαδή οργανωμένων χωρών, όπου θα εγκαθίστανται επιχειρήσεις και θα τους παρέχονται υπηρεσίες οργάνωσης, λογισμικού, τεχνικής υποστήριξης, σχεδιασμού προϊόντων, τεχνογνωσίας και άλλων υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8'

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙ.ΠΕ.

Άρθρο 3

Φορέας Β.Ε.ΠΕ.

1. Η πρωτοβουλία καθορισμού της ΒΕ.ΠΕ. ανήκει σε φορέα (Φορέας Β.Ε.ΠΕ.) που πρέπει να έχει απαραίτητα τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας. Φορέα Β.Ε.ΠΕ.

επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε αυτόν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, νομικά πρόσωπα του δημόσιου Τομέα, όπως ούτος οριοθετείται με την παρ. 1 Του άρθρου 14 του ν 2190/1994 (ΦΕΚ 28), καθώς και ΟΤΑ., δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, συνεταιρισμοί, επιμελητήρια, καθώς και ενώσεις, σύνδεσμοι ή κοινοπραξίες αυτών.

2. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις για τον καθορισμό της Β.Ε.ΠΕ

3 Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της πολεοδομικής μελέτης και του πολεοδομικού κανονισμού, για την εκτέλεση Των έργων υποδομής και εγκαταστάσεων υποστήριξης Των Β.Ε.ΠΕ, για τη διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ

Άρθρο 4

Διαδικασία καθορισμού της Β.Ε.Π.Ε.

1. Για τον καθορισμό Β.Ε.Π.Ε. υποβάλλεται αίτηση στο Υπουργείο Ανάπτυξης είτε από τους ιδρυτές του φορέα Β.Ε.ΠΕ. Που Πρόκειται να συσταθεί είτε από τον ίδιο το φορέα Β.Ε.ΠΕ., εφόσον έχει ήδη συσταθεί.

Άρθρο 5

Ο καθορισμός της Β.Ε.ΠΕ.

1. Ο καθορισμός της Β.Ε.ΠΕ. ο φορέας Β ΕΠΕ. και η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του κατά τόπου αρμόδιου Νομαρχιακού Συμβουλίου. Για τις Β ΕΠΕ που ιδρύονται στα όρια του ρυθμιστικού σχεδίου Αθήνας και Θεσσαλονίκης απαιτείται επιπλέον και η γνώμη των Οργανισμών

Αθηνάς και Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη Περιοχή όπου λειτουργεί αντίστοιχος Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου, οπότε απαιτείται επιπλέον και η γνώμη αυτού του Οργανισμού. Η γνώμη αυτή πρέπει να Παρέχεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της σχετικής αίτησης προς αυτούς. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή η υπουργική απόφαση εκδίδεται χωρίς τη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου και Των ως άνω Οργανισμών.

Άρθρο 6

Περιορισμοί και όροι του καθορισμού Β.Ε.ΠΕ.

- **Ο καθορισμός Β.Ε. ΠΕ.** σε χώρο που βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου χωροταξικού ρυθμιστικού, πολεοδομικού ή άλλου σχεδίου χρήσης γης και περιλαμβάνει δασικές εκτάσεις επιτρέπεται μόνον αν συντρέχον σημαντικές ανάγκες της εθνικής οικονομίας ή άλλοι λόγοι δημόσιου συμφέροντος και υπό τον όρο ότι η χρήση της δασικής έκτασης αποτελεί το μόνο πρόσφατο μέσο για την ικανοποίηση τέτοιας ανάγκης Στην **Περίπτωση** αυτήν η απόφαση της Παρ. Ι του άρθρου 5 του παρόντος νόμου συνυπογράφεται και από τον Υπουργό Γεωργίας. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή σε δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά.
- Η μεταβολή της έκτασης και των ορίων των Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων . με τη διαδικασία της παρ Ι του άρθρου 5 ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του φορέα Β.Ε.Π.Ε. ή του φορέα διαχείρισης της Β.Ε.Π.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΒΕ.ΠΕ.

Άρθρο 7

Πολεοδόμηση των Β.Ε.Π.Ε., εισφορές σε γη και χρήμα

Η πολεοδομική μελέτη πρέπει να περιλαμβάνει το πολεοδομικό — ρυμοτομικό σχέδια, τον πολεοδομικό κανονισμό, έκθεση που να περιγράφει και να

αιτιολογεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, τους όρους δόμησης, τις χρήσεις γης και τους σχετικούς περιορισμούς ή απαγορεύσεις ή υποχρεώσεις και κάθε άλλη ρύθμιση που επιβάλλεται από πολεοδομικούς λόγους.

Άρθρο 8

Εκτέλεση έργων υποδομής και συναφών οικοδομικών έργων

- Οι μελέτες και τα σχέδια των έργων υποδομής και ανέγερσης των συναφών κτιριακών και γενικά οικοδομικών εγκαταστάσεων που καλύπτουν τις ανάγκες υποδομής στις Β.Ε.ΠΕ. συντάσσονται και εκτελούνται από τα φορέα Β.Ε.ΠΕ.. Η οικοδομική άδεια για αυτά τα έργα χορηγείται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. στην αρμόδια υπηρεσία της μελέτης που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 10

Εγκατάσταση βιομηχανικών και λοιπών επιχειρήσεων στις Β.Ε.ΠΕ.

1. Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στις Β.Ε.ΠΕ. γίνεται είτε με τη μεταβίβαση από τον ιδιοκτήτη στον εγκαθιστάμενο της κυριότητας οικοπέδων και οικοδομημάτων που βρίσκονται στη Β.Ε.ΠΕ. είτε με τη σύσταση επ' αυτών άλλου εμπράγματου δικαιώματος είτε με την εκμίσθωση αυτών ή με άλλη ενοχική σχέση.
2. Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στις Ε3 ΕΠΕ. γίνεται με τους όρους, Οι οποίοι συμφωνούνται μεταξύ του φορέα 6.ΕΠΕ. και της εγκαθιστάμενης επιχείρησης, στα πλαίσια του Κανονισμού Λειτουργίας της 8.Ε.ΠΕ.. Σ αυτή τη συμφωνία, οι εγκαθιστάμενες στην Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεις θα πρέπει να δηλώνουν ρητά και ανεπιφύλακτα ότι αποδέχονται την εφαρμογή σε αυτούς των διατάξεων του παρόντος νόμου, του κανονισμού λειτουργίας 6.Ε.ΠΕ. και των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου εκδιδόμενων πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΒΕ.ΠΕ.

Άρθρο 11

Φορέας διοίκησης και διαχείρισης ΒΕ.ΠΕ.

1. Η διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. περιλαμβάνει κάθε πράξη που αποσκοπεί στην εκπλήρωση του σκοπού της, στην ανάπτυξη της και στην εύθυμη λειτουργία της και ιδίως τη συντήρηση, λειτουργία και αξιοποίηση των κοινόχρηστων και κοινοτήτων χώρων και οικοδομημάτων. την ανάληψη πρωτοβουλιών για την παραπέρα βελτίωση και ανάπτυξη της υποδομής της Β.Ε.ΠΕ. και στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και πρωτοβουλιών.

2. Η διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. ασκείται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 9.

3. Με την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 9 ο φορέας 8.Ε.ΠΕ. έχει την υποχρέωση να μεταβιβάσει τη διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. σε Τρίτο νομικό πρόσωπο (φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ.), το οποίο α έχει τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας.

Άρθρο 12

Κανονισμός Λειτουργίας ΒΕ.ΠΕ.

1. Η διοίκηση, η διαχείριση και η εν γένει λειτουργία της ΒΕ.ΠΕ. ρυθμίζεται από Κανονισμό Λειτουργίας που καταρτίζεται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. και υποβάλλεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης μαζί με τη μελέτη πολεοδόμησης της παρ. Ι του άρθρου 7 του παρόντος. Ο κανονισμός λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ. εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία τροποποιείται ο παραπάνω Κανονισμός με πρόταση του φορέα 3.Ε.ΠΕ. ή του φορέα διαχείρισης της Β.Ε.ΠΕ..

2. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ΒΕ.ΠΕ. ρυθμίζονται τα εξής:
- α. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων στην Β.Ε.ΠΕ..
 - β. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών των ακινήτων και οι Περιορισμοί της ιδιοκτησίας τους, καθώς και των λοιπών εγκαθιστάμενων στη ΒΕ.ΠΕ. επιχειρήσεων που έλκουν δικαιώματα από τους ιδιοκτήτες.
 - γ. Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις επί των κοινόκτητων και κοινόχρηστων ακινήτων, κτισμάτων, εγκαταστάσεων, χώρων, έργων και υπηρεσιών και οι περιορισμοί αυτών.
 - δ. Το ζήτηματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείριση της Β ΕΠΕ. και ιδίως τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του φορέα διαχείρισης 8.Ε.ΠΕ. και των εγκαθιστάμενων σε αυτήν επιχειρήσεων, η αμοιβή του φορέα διαχείρισης

Άρθρο 13

Εποπτεία των Β.Ε.ΠΕ.

1. Η εποπτεία και η παρακολούθηση της διαχείρισης και λειτουργίας των 6.Ε.ΠΕ. και των φορέων Β.Ε.ΠΕ. και διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. ασκείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Η εποπτεία αυτή ασκείται με περιοδικούς έλεγχους, με τους οποίους διαπιστώνεται αν τηρούνται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και τους φορείς Β.Ε.ΠΕ. και διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. οι διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού Λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ.. της εγκριτικής απόφασης ΒΕ.ΠΕ. και των περιβαλλοντικών όρων. Αν διαπιστώνονται παραβάσεις, επιβάλλεται πρόστιμο η άλλη διοικητική κύρωση στο φορέα Β ΕΠΕ. ή διαχείρισης 8.Ε.ΠΕ. και στις εγκατεστημένες στη Β.Ε.ΠΕ επιχειρήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ Β.Ε.ΠΕ.

Άρθρο 17 Χρηματοδότηση Των Β.Ε.ΠΕ.

1. Μετά την κατά το άρθρο 5 παρ. έγκριση καθορισμού της Β ΕΠΕ. και του φορέα αυτής, μπορούν Οι προϋπολογιζόμενες από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. δαπάνες για τον καθορισμό και οργάνωση των Β.Ε.ΠΕ, που αφορούν την τυχόν απόκτηση γης, την εκπόνηση μελετών, την κατασκευή **έργων**, τις δαπάνες οργάνωσης, την κατασκευή κτιρίων εξυπηρέτησης των Β.Ε.ΠΕ.. τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και την κατασκευή έργων εξυπηρέτησης των Περιοχών, να επιχορηγούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης από πιστώσεις που προέρχονται είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, είτε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α) Η συνολική επιχορήγηση καλύπτει ποσοστό μέχρι εξήντα τοις εκατό (60% του ύψους του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου. η δε ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να είναι κατώτερη Του είκοσι Πέντε τοις εκατό (25'/υ) αυτού του σχεδίου. Περαιτέρω χρηματοδότηση από άλλες πηγές του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα δεν αποκλείεται

Τροποποιήσεις του ν. 2545/1997

Το Ιανουάριο του 2008 ο παρών νόμος τροποποιήθηκε ως εξής⁸:

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και μέχρι την έγκριση της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης, αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών μέσα στα όρια της Β.Ε.ΠΕ., πλην εκείνων που αφορούν την κατασκευή των έργων υποδομής που προβλέπονται στην ως άνω εγκριτική απόφαση. Μετά την έκδοση της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης αίρεται αυτοδίκαια η παραπάνω αναστολή και

⁸ ΦΕΚ 6/Τεύχος Α'/29-01-2008

επιτρέπεται η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων των άρθρων 1 και 2 στη Β.Ε.ΠΕ., καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση ή παραχώρηση έκτασης ή χώρων μέσα στη Β.Ε.ΠΕ.. Από της ισχύος της παρούσας καταργείται κάθε προγενέστερη γενική ή ειδική διάταξη νόμου, κανονιστικής ή ατομικής διοικητικής πράξης που αντίκειται στα παραπάνω.»

2. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 2545/1997 καταργείται.

β) Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 9 του ν.2545/1997 αναριθμούνται σε παραγράφους 1, 2 και 3 αντιστοίχως.

γ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2545/1997, που αναριθμείται σε παράγραφο 1, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων υποδομών, ιδίως των δικτύων ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων της Β.Ε.ΠΕ., είναι δυνατόν να χορηγούνται άδειες λειτουργίας στις εγκαθιστάμενες μονάδες, εφόσον διαπιστωθεί από την υπηρεσία, που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 περίπτωση γ' του παρόντος ύστερα από σχετική αίτηση του φορέα Β.Ε.ΠΕ., ότι με τα έργα που έχουν εκτελεστεί μέχρι την υποβολή της σχετικής αίτησης είναι δυνατή η έναρξη λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ. ή τμήματος αυτής σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.»

δ) Στο άρθρο 9 του ν. 2545/1997 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Σε υφιστάμενες ΒΙ.ΠΕ. που έχουν οριοθετηθεί με τους νόμους 4458/1965 και 742/1977 και έχουν υπαχθεί στο ν. 2545/1997, η ανάπτυξη των έργων υποδομής και η λειτουργία της ΒΙ.ΠΕ. επιτρέπεται να γίνεται τμηματικά κατά φάσεις, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό, δεν αντίκειται στην εγκριτική απόφαση για την ίδρυση Β.Ε.ΠΕ. και πιστοποιείται σχετικά από την υπηρεσία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 περίπτωση γ' του παρόντος. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο χρόνος έναρξης των έργων υποδομής της πρώτης (Α') φάσης υπολογίζεται από την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης, ενώ ο χρόνος έναρξης έργων κάθε επόμενης φάσης υπολογίζεται από την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου για την προηγούμενη φάση.»

2.2 Οδηγός εφαρμογής του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης υφιστάμενων οργανωμένων χώρων υποδοχής επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου 2545/97 στο πλαίσιο των περιφερειακών προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006⁹

Η δημιουργία νέων Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.) καθώς και η χρηματοδότηση των επενδύσεων ανάπτυξής τους διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες Διατάξεις», καθώς και των κανονιστικών διατάξεων που έχουν εκδοθεί για την εφαρμογή του.

Στα πλαίσια της παρούσας προκήρυξης καλούνται να υποβάλουν προς χρηματοδότηση επενδυτικές προτάσεις ανάπτυξης νέων Β.Ε.ΠΕ. μόνο οι καθορισμένοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2545/97, φορείς Β.Ε.ΠΕ. Οι επενδυτικές προτάσεις μπορούν να αφορούν την ανάπτυξη των παρακάτω μορφών Β.Ε.ΠΕ.:

- Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.)
- Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ.)
- Τεχνόπολη

Ειδικά για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας οι επενδυτικές προτάσεις μπορούν να αφορούν μόνο ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.

Οι δαπάνες των επενδυτικών προτάσεων που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση αφορούν:

- Κατασκευή δικτύων υποδομών όπως οδοποιία, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, δίκτυα τηλεπικοινωνιών και συστημάτων πληροφορικής, μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων.
- Κατασκευή κτιρίων κοινωφελών υπηρεσιών και κτιρίων εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων Β.Ε.ΠΕ.
- Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου.

⁹ Δικτυακός τόπος Υπουργείου Ανάπτυξης – www.ypan.gr

Το ποσοστό επιχορήγησης των προτάσεων που θα εγκριθούν για χρηματοδότηση μπορεί να ανέλθει κατά ανώτατο από 35% έως 50%, ανάλογα με την περιοχή εγκατάστασης της νέας Β.Ε.ΠΕ. και θα καθοριστεί στην απόφαση έγκρισης της χρηματοδότησης. Η ίδια συμμετοχή του φορέα Β.Ε.ΠΕ. δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 25% του προϋπολογισμού της επενδυτικής πρότασης, ενώ το υπόλοιπο μπορεί να καλυφθεί με τραπεζικό δανεισμό.

Τα έργα των επενδυτικών προτάσεων που θα εγκριθούν θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο έως τις 30/06/2008.

Οι ενδιαφερόμενοι καθορισμένοι Φορείς Β.Ε.ΠΕ. θα πρέπει να υποβάλλουν φάκελο – πρόταση που θα περιέχει:

- Αίτηση χρηματοδότησης,
- Επικαιροποιημένο το Επενδυτικό σχέδιο και τη χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης,

2.2.1 Δικαιολογητικά.

Η εκπόνηση των μελετών και η εκτέλεση των έργων ανάπτυξης της Β.Ε.ΠΕ. από τον φορέα Β.Ε.ΠΕ. θα γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 214/99 «Μελέτες και έργα Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών». Η διοίκηση των μελετών και των έργων Β.Ε.ΠΕ. πραγματοποιείται από τον φορέα Β.Ε.ΠΕ. Η εκπόνηση των μελετών και η εκτέλεση των έργων επιβλέπεται, ελέγχεται και πιστοποιείται από την Επιβλέπουσα Αρχή (Διεύθυνση Δημοσίων Έργων της αντίστοιχης Περιφέρειας) και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπ. Ανάπτυξης.

2.2.2 Ποσοστό χρηματοδότησης

Το ποσοστό χρηματοδότησης των επενδύσεων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ύστερα από γνωμοδότηση εννεαμελούς Επιτροπής Β.Ε.ΠΕ., και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανά περιφέρεια οριζόμενο από το άρθρο 20 του Ν.3190/2003 (ΦΕΚ 249/Α/03). Τα ανώτατα ποσοστά χρηματοδότησης ανά Περιφέρεια δίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Περιφέρεια	Ανώτατο ποσοστό χρηματοδότησης
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	50%
Κεντρική Μακεδονία	35% ή 40%
Δυτική Μακεδονία	40%
Θεσσαλία	40%
Ήπειρος	50%
Ιόνια Νησιά	40%
Δυτική Ελλάδα	50%
Στερεά Ελλάδα	40%
Πελοπόννησος	50%
Αττική	35% ή 40%
Βόρειο Αιγαίο	50%
Νότιο Αιγαίο	40%
Κρήτη	40%

2.2.3 ΊΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η ίδια συμμετοχή του Φορέα Β.Ε.ΠΕ. δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 25% του προϋπολογισμού της επένδυσης. Το ποσοστό της Ιδίας Συμμετοχής δεν μπορεί να μειωθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

Ως ίδια συμμετοχή νοείται το μετοχικό κεφάλαιο του Φορέα Β.Ε.ΠΕ., το οποίο αντλείται από εισφορές των μετόχων σε μετρητά, καθώς και το ποσό που προέρχεται από τυχόν εισφορά σε χρήμα που προβλέπεται από το άρθρο 7 παρ. 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν. 2545/97.

Η ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να προέρχεται από άλλες πηγές Δημόσιας χρηματοδότησης. Η υλοποίηση των έργων θα πραγματοποιηθεί βάσει των προθεσμιών που αναλύονται παρακάτω:

- Ολοκλήρωση της σύστασης του φορέα μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στο άρθρο 17 του Ν. 2545/97.
- Έγκριση πολεοδομικής μελέτης Β.Ε.ΠΕ. μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

2.2.4 Χρονική διάρκεια έργων

Η ολοκλήρωση των έργων θα γίνει σε φάσεις που συνδέονται με την καταβολή της αντίστοιχης δόσης (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΥΑ 1852/116/29-1-04, ΦΕΚ 208/5-12-04), οι οποίες διαμορφώνονται ως εξής:

- ο Α΄ φάση– έως 18 μήνες μετά την απόφαση υπαγωγής στο άρθρο 17 του ν.2545
- ο Β΄ φάση – έως 24 μήνες μετά την απόφαση υπαγωγής στο άρθρο 17 του ν.2545
- ο Γ΄ φάση – έως 30 μήνες μετά την απόφαση υπαγωγής στο άρθρο 17 του ν.2545

Παράταση των πιο πάνω προθεσμιών μπορεί να δοθεί μόνο για σοβαρούς λόγους ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του φορέα, για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τους πέντε (5) μήνες και με την προϋπόθεση ότι ο αιτών τεκμηριώνει ότι τα έργα είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν έως τις 30/06/2008.

Σε περίπτωση μη τήρησης των πιο πάνω προθεσμιών ανακαλείται η απόφαση χρηματοδότησης της Β.Ε.Π.Ε., και ο φορέας Β.Ε.Π.Ε. έχει υποχρέωση να επιστρέψει τις επιχορηγήσεις που τυχόν έχει λάβει.

2.2.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η χρηματοδότηση των προτάσεων που θα υποβληθούν, το τελικό ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών καθώς και το ποσοστό επιχορήγησης εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση εννεαμελούς Επιτροπής Β.Ε.Π.Ε.

Η αξιολόγηση των προτάσεων γίνεται από την Διεύθυνση Βιομηχανικής Χωροθεσίας και Περιβάλλοντος σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 6.2, η οποία εισηγείται συνολικά και αιτιολογημένα προς την εννεαμελή Επιτροπή Β.Ε.Π.Ε.

Σε περίπτωση που το ύψος της διατιθέμενης Δημόσιας Δαπάνης σε κάποια Περιφέρεια, δεν επαρκεί για να καλύψει το σύνολο των προτάσεων που υποβλήθηκαν και κρίθηκαν μετά την αξιολόγηση επιλέξιμες για χρηματοδότηση και για τις οποίες

ορίσθηκε το ύψος του ποσοστού της επιχορήγησης και των επιλέξιμων δαπανών, θα οριστεί σειρά προτεραιότητας με βάση την βαθμολογία του τρίτου σταδίου αξιολόγησης όπως περιγράφεται στην επόμενη παράγραφο.

2.2.6 Αξιολόγηση προτάσεων

Η αξιολόγηση των προτάσεων θα ακολουθήσει 3 στάδια, ως εξής:

ΣΤΑΔΙΟ 1^ο: Έλεγχος Πληρότητας Φακέλου

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τα περιεχόμενα του φακέλου και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, βλ. Παράγραφο 5.2 του παρόντος Οδηγού. Σε περίπτωση ελλείψεων ζητούνται από τον Φορέα συμπληρωματικά στοιχεία με επιστολή που του κοινοποιείται. Τα συμπληρωματικά αυτά στοιχεία οφείλει να τα αποστείλει εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την επίδοση της επιστολής σε αυτόν και πάντως πριν από τις 31/07/05 οπότε πρέπει οι προτάσεις να είναι πλήρεις. Εάν παρέλθει το διάστημα αυτό χωρίς να αποσταλούν τα στοιχεία η πρόταση ή δεν αξιολογείται στον πρώτο κύκλο ένταξης έργων ή αν δεν προσκομιστούν πλήρη δικαιολογητικά μέχρι 31/07/05 η πρόταση απορρίπτεται. Επισημαίνεται ότι προτάσεις που δεν θα καταστούν πλήρεις μέχρι την 1/04/2005, θα αξιολογηθούν στο β' κύκλο της προκήρυξης εφόσον μέχρι τότε συμπληρώσουν τις ελλείψεις.

ΣΤΑΔΙΟ 2ο: Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης, δυνατότητας καταβολής της ίδιας συμμετοχής και βιωσιμότητας της επένδυσης.

Εξετάζονται με σειρά τα παρακάτω:

- **Επιλεξιμότητα πρότασης**

Εξετάζεται εάν η υποβληθείσα πρόταση είναι σύμφωνη με το ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο και τον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής.

- **Δυνατότητα καταβολής της ίδιας συμμετοχής**

Ελέγχεται, με βάση τα ζητούμενα δικαιολογητικά η δυνατότητα του Φορέα ή των μετόχων του να καταβάλουν την απαιτούμενη ίδια συμμετοχή.

- **Βιωσιμότητα της επένδυσης**

Εξετάζεται η οικονομική βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα δεδομένα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης που υποβλήθηκε και ελέγχεται η αξιοπιστία των παραδοχών και εκτιμήσεων.

ΣΤΑΔΙΟ 3^ο: Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών και ποσοστού επιχορήγησης - βαθμολόγηση της πρότασης

Στο τρίτο στάδιο της αξιολόγησης εξετάζονται με σειρά τα παρακάτω:

- **Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών**

Εξετάζεται:

- ✓ εάν το σύνολο των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του Φορέα εμπίπτει στις επιλέξιμες προς χρηματοδότηση δαπάνες όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα 1 του παρόντος Οδηγού και καθορίζονται στην παράγραφο 1^α, του άρθρου 17, του Ν. 2545/97, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του Ν. 3190/03.
- ✓ το εύλογο του ύψους των επιλέξιμων δαπανών.

Το ποσοστό επιχορήγησης που θα καθοριστεί στη συνέχεια της αξιολόγησης θα υπολογιστεί επί του συνόλου μόνο των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών όπως αυτές προέκυψαν από την παραπάνω διαδικασία.

- **Καθορισμός ποσοστού επιχορήγησης**

Τα ποσοστά επιχορήγησης ανά περιοχή που αναφέρονται στην παράγραφο 3.1 είναι τα ανώτατα επιτρεπτά. Το τελικό ποσοστό επιχορήγησης που θα εγκριθεί για κάθε πρόταση θα καθοριστεί με βάση τα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης της επένδυσης.

- **Βαθμολόγηση της πρότασης**

Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη βαθμολόγηση των προτάσεων και οι αντίστοιχοι συντελεστές στάθμισής τους δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ο τελικός βαθμός της κάθε πρότασης προκύπτει σαν άθροισμα των βαθμών των επιμέρους κριτηρίων πολλαπλασιασμένων επί τον αντίστοιχο συντελεστή

βαρύτητας. Προτάσεις που δεν συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 50% της μέγιστης βαθμολογίας δεν χρηματοδοτούνται.

Η υπαγωγή των επενδύσεων στις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 2545/97 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης στην οποία ορίζονται, οι επιλέξιμες δαπάνες και το τελικό ύψος αυτών, το ποσοστό χρηματοδότησης, το χρηματοδοτικό σχήμα, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και τυχόν άλλοι όροι για την υλοποίησή της.

2.2.7 Υλοποίηση και παρακολούθηση των έργων

Η μη τήρηση των όρων της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας, της Απόφασης Ένταξης, και του παρόντος Οδηγού, θα συνεπάγεται τη μερική ή ολική ανάκληση της επιχορήγησης η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 2007892/461/98 «Ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της υλοποίησης κοινοτικών πολιτικών» όπως τροποποιήθηκε με την 2/57858/Γ0041/2000 όμοια, και της ΚΥΑ 907/052/2003 (ΦΕΚ Β' 878/2-6-03) «Εθνικό Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΚΠΣ, του Ταμείου Συνοχής και των κοινοτικών πρωτοβουλιών για την προγραμματική περίοδο 2000-2006».

2.2.8 Προϋποθέσεις σύστασης φορέα Β.Ε.Π.Ε.

Ο φορέας Β.Ε.Π.Ε. πρέπει να έχει απαραίτητα την μορφή ανώνυμης εταιρίας και επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε αυτόν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, καθώς και Ο.Τ.Α., δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, συνεταιρισμοί, καθώς και ενώσεις, σύνδεσμοι ή κοινοπραξίες αυτών.

Ο φορέας Β.Ε.Π.Ε. πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις, όπως:

- Μετοχικό κεφάλαιο που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και το οποίο θα καλύπτεται κατά 50% τουλάχιστον σε μετρητά. Η εδαφική έκταση Β.Ε.ΠΕ. μπορεί επίσης να αποτελέσει τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου σε ποσοστό που δεν ξεπερνά το 50% αυτού.
- Εξασφάλιση της κατάλληλης εδαφικής έκτασης. Η εδαφική αυτή έκταση μπορεί, ολικά ή μερικά, να ανήκει στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή να περιέλθει σε αυτόν δυνάμει απαλλοτριώσης ή να ανήκει σε τρίτους ιδιοκτήτες που επιθυμούν να αποτελέσουν το ακίνητά τους τμήμα της Β.Ε.ΠΕ..
- Εξασφάλιση πηγών χρηματοδότησης.
- Ικανότητα να υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο.

2.2.9 Υλοποίηση και ολοκλήρωση έργων Β.Ε.Π.Ε.

Εκπόνηση Μελετών Και Εκτέλεση Έργων Β.Ε.Π.Ε.

Η εκπόνηση των μελετών και η κατασκευή των έργων ανάπτυξης Β.Ε.Π.Ε. αποτελούν υποχρέωση του φορέα Β.Ε.Π.Ε. και υλοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 214/99 (ΦΕΚ 183/Α/99) «Μελέτες και έργα Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών».

Οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση των έργων έχουν ως ακολούθως:

- Η διοίκηση των Έργων Β.Ε.Π.Ε. πραγματοποιείται από τον φορέα Β.Ε.Π.Ε. ο οποίος μεριμνά για την τήρηση των όρων των αντίστοιχων συμβάσεων από τους αναδόχους με στόχο την άρτια και εμπρόθεσμη ολοκλήρωση των υποδομών Β.Ε.Π.Ε. Η ΤΥΦΒ του φορέα Β.Ε.Π.Ε. ασκεί καθήκοντα διευθύνουσας υπηρεσίας. Ο φορέας Β.Ε.Π.Ε. έχει το δικαίωμα να οργανώσει την ΤΥΦΒ είτε με δικό του προσωπικό με εμπειρία στη διοίκηση μελετών και έργων, είτε αναθέτοντας τη αρμοδιότητα αυτή σε κατάλληλο τεχνικό γραφείο.

- Η υλοποίηση των Έργων Β.Ε.ΠΕ. επιβλέπεται και ελέγχεται από την Διεύθυνση Δημοσίων Έργων (Επιβλέπουσα Αρχή) της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται η Β.Ε.ΠΕ.
- Η εποπτεία της υλοποίησης των έργων Β.Ε.ΠΕ. ασκείται από την Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

2.2.10 Ολοκλήρωση έργων Β.Ε.Π.Ε.

Η ολοκλήρωση των έργων ανάπτυξης της Β.Ε.ΠΕ. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης. Ειδικότερα μετά τη συντέλεση της Προσωρινής Παραλαβής του συνόλου των έργων Β.Ε.ΠΕ. που προβλέπονται από την εγκριτική απόφαση για την ίδρυση της Β.Ε.ΠΕ. και την απόφαση χρηματοδότησης, η Επιβλέπουσα αρχή κοινοποιεί σχετική ειδοποίηση και πρόσκληση στην αρμόδια υπηρεσία (ΔΒΧΠ) του Υπουργείου Ανάπτυξης προκειμένου να διενεργηθεί αυτοψία και να εκδοθεί η διαπιστωτική απόφαση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων υποδομής και την δυνατότητα λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ. Την πρόσκληση συνοδεύει απαραίτητως και ειδική έκθεση που συντάσσει η Επιβλέπουσα αρχή με την συνδρομή της ΤΥΦΒ όπου τεκμηριώνεται αναλυτικά η ολοκλήρωση του αντικειμένου του έργου και τυχόν προβλήματα που ακόμα υφίστανται. Για την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης απαραίτητη είναι η προηγούμενη δημοσίευση του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.

2.2.11 Διοίκηση και διαχείριση των Β.Ε.Π.Ε.

Με την ολοκλήρωση των έργων υποδομής, και πριν την έκδοση της δεύτερης διαπιστωτικής απόφασης σχετικής με την δυνατότητα κανονικής λειτουργίας της Β.Ε.Π.Ε, ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. έχει την υποχρέωση να μεταβιβάσει¹⁰ την διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. σε τρίτο νομικό πρόσωπο (φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ.) το

¹⁰Άρθρο 11 του Ν. 2545/97(ΦΕΚ254/Α/97)

οποίο θα έχει την μορφή της ανώνυμης εταιρείας. Η μεταβίβαση γίνεται με σύμβαση, άνευ ανταλλάγματος, ανάμεσα στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. και τον φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. η οποία εγκρίνεται με την ως άνω διαπιστωτική απόφαση.

Δικαίωμα συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του φορέα διαχείρισης έχουν οι ιδιοκτήτες γης στη Β.Ε.ΠΕ. , στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. εφόσον είναι ιδιοκτήτης γης.

2.2.12 Παρακολούθηση έργων -Υποχρεώσεις φορέων ΒΕ.ΠΕ.

Όργανα Παρακολούθησης Και Αρμοδιότητες

Για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και τη καταβολή της χρηματοδότησης στα έργα ανάπτυξης νέων Β.Ε.ΠΕ. προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο τα παρακάτω όργανα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες:

1) Όργανα Ελέγχου της ΓΓΒ

Αρμοδιότητα του Οργάνου Ελέγχου (ΟΕ) της ΓΓΒ είναι ο έλεγχος και η διαπίστωση της πορείας υλοποίησης του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου των εγκεκριμένων επενδυτικών έργων ανάπτυξης νέων Β.Ε.ΠΕ. που χρηματοδοτούνται με απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης. Το έργο του ΟΕ της ΓΓΒ ασκείται με την παρακολούθηση και την επιτόπια διενέργεια των αναγκαίων ελέγχων, κατόπιν αιτήσεως του φορέα Β.Ε.ΠΕ., προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος υλοποίησης του Έργου σύμφωνα με την ΚΥΑ έγκρισης καθορισμού του φορέα Β.Ε.ΠΕ. και την απόφαση έγκρισης της χρηματοδότησης, καθώς και η τήρηση των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, ώστε να καταβληθεί στον φορέα το προβλεπόμενο τμήμα της χρηματοδότησης.

Το ΟΕ συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας του ΥΠ.ΑΝ., μετά από εισήγηση της ΔΒΧΠ. Αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους της ΓΓΒ, ενώ μπορεί να συμμετέχει και ένας εξωτερικός εκτιμητής ή εμπειρογνώμονας χωρίς δικαίωμα ψήφου. Συντονιστής του ΟΕ τίθεται ο ανώτερος σε βαθμό υπάλληλος της ΓΓΒ.

Το ΟΕ ΓΓΒ μετά από κάθε έλεγχο που διενεργεί συντάσσει αναλυτική και λεπτομερή έκθεση του έργου που πραγματοποιήθηκε μέχρι την ημερομηνία ελέγχου και της αξίας αυτού κατά περίπτωση. Η έκθεση υπογράφεται πρωτότυπα από τα μέλη του ΟΕ σε δύο αντίτυπα και υποβάλλεται στην ΔΒΧΠ.

2) Επιβλέπουσα Αρχή

Επιβλέπουσα αρχή είναι η Διεύθυνση Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται η Β.Ε.ΠΕ., η οποία επιβλέπει την πραγματοποίηση των έργων ανάπτυξης των Β.Ε.ΠΕ. σύμφωνα με τις αρμοδιότητες και τους όρους που προβλέπονται στο ΠΔ 214/1999.

Η Επιβλέπουσα αρχή ασκεί τις αρμοδιότητές της με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Τακτική επίβλεψη μελετών και κατασκευής Έργων Β.Ε.ΠΕ., η οποία ασκείται σε μηνιαία βάση από τεχνικούς υπαλλήλους της Επιβλέπουσας αρχής με κατάλληλα προσόντα.
- Έκτακτη επίβλεψη μελετών και κατασκευής Έργων Β.Ε.ΠΕ., αφού προηγηθεί σχετική ειδοποίηση μιας (1) τουλάχιστον εργάσιμης ημέρας προς τον φορέα Β.Ε.ΠΕ.
- Δημιουργία Αρχείου Υποδομών Β.Ε.ΠΕ. στην έδρα της Επιβλέπουσας αρχής το οποίο ενημερώνεται με την επιμέλεια του φορέα Β.Ε.ΠΕ.

Στο πέρας κάθε Τακτικής Επίβλεψης αλλά και όποτε άλλοτε κρίνει αναγκαίο, η Επιβλέπουσα Αρχή συντάσσει έκθεση για την οικονομική, τεχνική και χρονική πρόοδο των έργων Β.Ε.ΠΕ., στην οποία περιλαμβάνει αναλυτικά την εξέλιξη των διαδικασιών υλοποίησης των Υποδομών Β.Ε.ΠΕ. καθώς και τις διαπιστώσεις ή κρίσεις της σχετικά με αυτές. Η έκθεση αυτή, η οποία σε συνδυασμό και με κάθε άλλη αναγκαία ενέργεια ελέγχου, αποτελεί τη βάση επίβλεψης και ελέγχου της υλοποίησης των Έργων Β.Ε.ΠΕ., διαβιβάζεται στο ΥΠΑΝ και κοινοποιείται στο φορέα Β.Ε.ΠΕ.

3) Υπηρεσία διενέργειας αυτοψιών για την έκδοση των διαπιστωτικών αποφάσεων

Η ΔΒΧΠ του ΥΠΑΝ είναι η αρμόδια υπηρεσία για τη διενέργεια των αυτοψιών που απαιτούνται για την έκδοση των αποφάσεων του Υπ. Ανάπτυξης με τις οποίες διαπιστώνεται η πρόοδος των έργων ανάπτυξης της Β.Ε.ΠΕ. Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπεται η έκδοση δύο διαπιστωτικών αποφάσεων:

1^η Διαπιστωτική απόφαση

Αφορά την διαπίστωση της ολοκλήρωσης των δικτύων ακαθάρτων και όμβριων υδάτων της Β.Ε.ΠΕ. Μετά την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης, αίρεται αυτοδίκαια η αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών και επιτρέπεται η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων ανάλογα με τη μορφή της Β.Ε.ΠΕ., καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση ή παραχώρηση έκτασης ή χώρων μέσα στη Β.Ε.ΠΕ.

Επίσης μετά την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης είναι δυνατόν να χορηγούνται άδειες λειτουργίας στις εγκαθιστάμενες μονάδες, εφόσον διαπιστωθεί από την Επιβλέπουσα αρχή, ύστερα από σχετική αίτηση του φορέα Β.Ε.ΠΕ., ότι με τα έργα που έχουν εκτελεστεί είναι δυνατή η έναρξη λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέταση της αίτησης είναι η προηγούμενη δημοσίευση του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.

2^η Διαπιστωτική απόφαση

Αφορά την διαπίστωση της ολοκλήρωσης των έργων υποδομής που προβλέπονται από την εγκριτική απόφαση για την ίδρυση της Β.Ε. ΠΕ. και της δυνατότητας λειτουργίας της. Για την έκδοση της απόφασης απαιτείται η προηγούμενη δημοσίευση του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.

Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. είναι υπεύθυνος για την παροχή κάθε πληροφορίας και στοιχείου που θα διευκολύνουν τον έλεγχο της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων Β.Ε.ΠΕ. από τα αρμόδια ΟΕ, την Επιβλέπουσα αρχή και την ΔΒΧΠ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Κατάταξη Νομών ανάλογα με τις ανάγκες ίδρυσης νέων ΒΕ.ΠΕ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΒΑΘΜΟΣ
A	ΑΤΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΙΛΚΙΣ ΗΜΑΘΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΑΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΑΡΤΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ ΗΛΕΙΑΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΧΙΟΥ ΛΕΣΒΟΥ ΣΑΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	10
B	ΣΕΡΡΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	8-9
Γ	ΕΒΡΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ ΔΡΑΜΑΣ ΠΕΛΛΑΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	3-7

	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ ΦΩΚΙΔΑΣ ΑΧΑΪΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ	
--	---	--

2.3 Νέο Θεσμικό Πλαίσιο για τις Βιομηχανίες και τις Επιχειρηματικές Περιοχές¹¹

Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2007- 2013 αναμένεται να ισχύσει το νέο Θεσμικό Πλαίσιο για τις Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.) αντικαθιστώντας τον ισχύοντα Νόμο 2545/1997. Σύμφωνα με το Σχέδιο Νόμου για την «Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων» η ορολογία Β.Ε.ΠΕ. αντικαθίσταται με τον όρο και την έννοια του «**Επιχειρηματικού Πάρκου**» (Ε.Π.), απηχώντας τις σύγχρονες τάσεις και προοπτικές στη βιομηχανία και αντανακλώντας συγχρόνως τη μετακίνηση από τα στενότερα όρια της μεταποίησης σε ευρύτερες επιχειρηματικές δομές.

Σύμφωνα με τον υπό διαμόρφωση νέο Νόμο προβλέπονται μέτρα για την παροχή κινήτρων τόσο για την περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών άτυπης συγκέντρωσης βιομηχανιών, αλλά και για τη δημιουργία Επιχειρηματικών Πάρκων (Τύπου Α, Β, Γ και Ειδικού τύπου), καθώς η δημιουργία ενός Ε.Π. παίρνει σαφώς το χαρακτήρα ενός επενδυτικού σχεδίου, με αυξημένη την ενίσχυση και προστασία από κρατικούς πόρους και θεσμούς, και με αυξημένα παράλληλα τα κοινωνικά οφέλη, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στην περιφερειακή ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Μεγάλη σημασία αποκτά το γεγονός ότι απλοποιείται στο μέγιστο βαθμό όλη η διαδικασία δημιουργίας ενός Ε.Π. αφού όλες οι εγκρίσεις αλλά και η παρακολούθηση των έργων γίνεται σε ένα σημείο (one-stop-shop), τη Γενική

¹¹ Δικτυακός τόπος Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, www.ggb.gr

Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΑΝ, όπου βεβαίως μετέχουν και όλες οι άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, χωρίς όμως μέριμνα ή όχληση του επενδυτή. Επίσης, απλοποιείται η διαδικασία όσον αφορά τις άδειες για εγκατάσταση επιχειρήσεων εντός Ε.Π., ώστε να γίνει πράξη η απαίτηση για ελεύθερη επιχειρηματική δράση μέσα σε καθορισμένα πλαίσια. Ακόμα, ενισχύεται η διοίκηση-διαχείριση Ε.Π. που προικίζεται με σημαντικές αρμοδιότητες αλλά και ευθύνες. Ουσιαστικά θα πρόκειται για «**αυτοδιαχείριση του πάρκου**» μέσα σε συγκεκριμένα όμως πλαίσια, ώστε η απαλλαγή από άδειες και εγκρίσεις να συμβαδίσει με πιο αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Οι απαιτήσεις αυτές συνδέονται όμως με στήριξη του εγχειρήματος των Πάρκων σε ενιαίο «σύστημα», αλλά και με την ταυτόχρονη στήριξη της οργάνωσης των Φορέων, ώστε να λειτουργήσουν με σύγχρονο τρόπο προσέλκυσης και ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Με το νέο Θεσμικό Πλαίσιο, αναμένεται να επιτευχθεί:

- Η προσέλκυση επενδυτικών σχεδίων για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων που θα επιδοτηθούν από τον Αναπτυξιακό Νόμο ή το ΕΠΑΝ 2007 – 2013.
- Η διεύρυνση των δυνατοτήτων για ανάπτυξη όλων των τύπων Επιχειρηματικών Πάρκων από διάφορους φορείς: τράπεζες, κατασκευαστικές εταιρίες, ομίλους επιχειρήσεων κλπ.
- Η παροχή μιας ολόκληρης σειράς από πλεονεκτήματα στους δυνητικούς επενδυτές (λιγότερες άδειες, επιχορήγηση κλπ.) και
- Η βελτίωση και ουσιαστική αναβάθμιση των επιχειρηματικών υποδομών.

2.4 Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004¹²

Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση

Σκοπός και είδη παρεχομένων ενισχύσεων (Άρθρο 1)

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση

¹² ΦΕΚ 261 / Τεύχος Α' / 23-12-2004

της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- (α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.
- (β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- (γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.
- (δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

- (α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- (β) Φορολογική απαλλαγή
- (γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Διαίρεση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων (Άρθρο 2)

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Δ'**: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ) όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 του Ν.2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α/1997), της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 ως εξής:

Δ2: Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Ηπείρου σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι και οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, τις Β.Ε.ΠΕ της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, και τα νησιά της Ανατολικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, και Πελοποννήσου με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Β'**: Περιλαμβάνει τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης και την επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (Άρθρο 3)

Ανάμεσα στα επενδυτικά σχέδια που περιλαμβάνει το άρθρο 3 του Νόμου 3299/2004 είναι και τα επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδευείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.

Ενισχυόμενες δαπάνες

Οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον Νόμο χωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες μεταξύ των οποίων είναι και αυτές που σχετίζονται με τις ΒΕ.ΠΕ. και έχουν ως εξής:

- Την αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ι.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνοπόλεων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/ C 288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.
- Τις δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ.).

Παρεχόμενες ενισχύσεις ('Αρθρο 4)

1. Για τα επενδυτικά σχέδια των κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχονται κατά περιοχή οι ακόλουθες ενισχύσεις:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
Κατηγορία 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
Κατηγορία 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Κατηγορία 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%
Κατηγορία 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%

Στα παραπάνω ποσοστά, εκτός των επενδύσεων των περιοχών όπου εξαντλείται το όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εκτός των επενδύσεων της κατηγορίας 5, προστίθεται επιπλέον ποσοστό 5% συνολικά, εφόσον συντρέχει μία ή και περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εγκατάσταση των επιχειρήσεων εντός Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ)
- Ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας κατηγορίας 4 ή 5 αστερών (Α ή ΑΑ τάξης)
- Μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχειακή μονάδα
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου με αναβάθμισή του σε κατηγορία 4 ή 5 αστερών
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου.
- Εγκατάσταση των τουριστικών επιχειρήσεων σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)
- Φορέας νεοϊδρυόμενος θεωρείται η επιχείρηση όταν δεν έχει παρέλθει έτος από την σύστασή της ή την έναρξη επιτηδεύματος μέχρι το χρόνο υποβολής

αίτησης υπαγωγής της. Δεν θεωρούνται νεοϊδρυόμενοι φορείς εταιρίες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρία.

Η εναλλακτικά:

(β) Φορολογική απαλλαγή κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Η εναλλακτικά:

(γ) Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0,0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 2	0,0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
Κατηγορία 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Κατηγορία 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 Δράσεις για την ανάπτυξη της βιομηχανίας από την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.)¹³

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. ανήκει στον όμιλο Πειραιώς με τη συμμετοχή κατά 35% του Ελληνικού Δημοσίου. Ιδρύθηκε το 2002 με την απόσχιση του Κλάδου των Βιομηχανικών Περιοχών από την ΕΤΒΑ bank, κατά την εξαγορά της από τον Όμιλο Πειραιώς, με κύριο αντικείμενο την ίδρυση, διαχείριση και λειτουργία υφιστάμενων ή νέων Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ./Β.Ε.Π.Ε.). Το 2005 απορρόφησε δι' εξαγοράς τη θυγατρική, Ανώνυμη Εταιρεία Μελετών και Διοίκησης Αναπτυξιακών Έργων του Ομίλου Πειραιώς ΒΙΠΕΤΒΑ Α.Ε. Η εταιρεία διαχειρίζεται σήμερα 32 ιδιόκτητες Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) σε όλη την Ελλάδα, προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή πρόκειται να εγκατασταθούν σε αυτές.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. απασχολεί σήμερα 90 στελέχη υψηλού επιπέδου (Αρχιτέκτονες, Μηχανικούς, Χημικούς, Γεωλόγους, Εργοδηγούς, Σχεδιαστές, Προγραμματιστές, Οικονομολόγους κ.ά.) συνεργάζεται δε, για εξειδικευμένα θέματα, με Επιστημονικούς και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Σκοπός της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. είναι να παρέχει υπηρεσίες αναπτυξιακών έργων υψηλού επιπέδου και να συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. δραστηριοποιείται σήμερα στους ακόλουθους τομείς:

- Διοίκηση Έργων – Project Manager.
- Υπηρεσίες Συμβούλου Ανάπτυξης και αξιοποίησης κοινοτικών πόρων και προγραμμάτων.
- Εκπόνηση Αναπτυξιακών μελετών και επενδυτικών προτάσεων.
- Ίδρυση, οργάνωση, υλοποίηση και διαχείριση των υφιστάμενων Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.), ανάπτυξη νέων, και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στις εγκατεστημένες στις ΒΙ.ΠΕ. και ΒΕ.ΠΕ. Επιχειρήσεις.
- Περιβαλλοντικά Έργα.

¹³ Δικτυακός τόπος Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς – <http://www.piop.gr>

- Τεχνοπόλεις. Σχεδιασμό και ανάπτυξη σύγχρονων βιομηχανικών περιοχών προσανατολισμένων στη βιομηχανία της γνώσης.
- Συμπράξεις με Δημόσιους Οργανισμούς.
- Χρηματοδότηση Έργων.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. παρέχει υπηρεσίες σε θέματα που σχετίζονται με επενδύσεις σε ακίνητα, με επενδύσεις σε χώρους οργανωμένης υποδομής, σε θέματα επιλογής τόπου εγκατάστασης καθώς και με τις δυνατότητες αξιοποίησης πόρων από κοινοτικά ταμεία και προγράμματα.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. είναι ο αποκλειστικός διαχειριστής των βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.) ιδιοκτησίας της, ενώ συνεχίζει τη δημιουργία νέων. Σήμερα η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. διαχειρίζεται 32 βιομηχανικές περιοχές χωροθετημένες σε ολόκληρη την Επικράτεια. Μερικές από αυτές είναι οι εξής:

- Βιομηχανική Περιοχή Κομοτηνής
- Βιομηχανική Περιοχή Ξάνθης
- Βιομηχανική Περιοχή Δράμας
- Βιομηχανική Περιοχή Καβάλας
- Βιομηχανική Περιοχή Σερρών
- Βιομηχανική Περιοχή Κιλκίς
- Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης
- Βιομηχανική Περιοχή Κοζάνης
- Βιομηχανική Περιοχή Φλώρινας
- Βιομηχανική Περιοχή Έδεσσας
- Βιομηχανική Περιοχή Ιωαννίνων
- Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας
- Βιομηχανική Περιοχή Καρδίτσας
- Βιομηχανική Περιοχή Λάρισας
- Βιομηχανική Περιοχή Λαμίας
- Βιομηχανική Περιοχή Πάτρας
- Βιομηχανική Περιοχή Τρίπολης
- Βιομηχανική Περιοχή Καλαμάτας (Σπερχογγείας)
- Βιομηχανική Περιοχή Καλαμάτας (Μελιγαλά)

- Παράρτημα Βιομηχανικής Περιοχής Βόλου
- Βιοτεχνικό Πάρκο Βόλου
- Βιοτεχνικό Πάρκο Αμφισσας
- Βιοτεχνικό Πάρκο Χαλκίδας

Για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. έχει ήδη δρομολογήσει την δημιουργία του Βιομηχανικού Πάρκου Καστοριάς ενώ μέχρι και σήμερα, Ιανουάριος του 2007, δεν έχει προγραμματίσει την δημιουργία άλλης Επιχειρηματικής Περιοχής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι για την περίοδο αυτή(2007-2013) δεν θα υλοποιηθεί καμία κατασκευή κάποιων άλλων ΒΙ.ΠΕ. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται γεωγραφικά οι κατά τόπους Βιομηχανικές Περιοχές που περιλαμβάνει η ΕΤΒΑ Α.Ε. ανά την Ελλάδα μέχρι και σήμερα.

3.1.1 Εκτελούμενα έργα ΒΙ.ΠΕ.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ., σήμερα έχει σε εξέλιξη τα εξής έργα:

1. Αναβάθμισης και περιβαλλοντικής προστασίας, ύψους 28,3 εκ. ευρώ σε 24 υφιστάμενες ΒΙ.ΠΕ. Τα 4,2 εκ. ευρώ είναι έργα στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας ενώ τα υπόλοιπα εκτελούνται στο πλαίσιο των διαφόρων ΠΕΠ. Τα έργα αυτά ολοκληρώνονται τον Ιούνιο του 2008 και τα σπουδαιότερα εξ αυτών είναι:
 - Η διαρρύθμιση και περιβαλλοντική αναβάθμιση της Βιομηχανικής Περιοχής Πρέβεζας ύψους 10 εκ ευρώ περίπου και
 - Τα δίκτυα ευρυζωνικών υπηρεσιών που αναπτύσσονται στις Βιομηχανικές Περιοχές Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Ιωαννίνων και Κομοτηνής και αποτελούν την πρώτη παροχή εκ μέρους της ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ, υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.
2. Έργα διαρρύθμισης και κατασκευής υποδομών στο Βιομηχανικό Πάρκο Καστοριάς, ύψους 2,1 εκ. ευρώ. Το ΒΙΟ.ΠΑ. Καστοριάς είναι η πρώτη επένδυση της ΕΤΒΑ στο πλαίσιο του Ν. 2545/97, ενώ είναι και η πρώτη επένδυση της νέας εταιρείας ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. Πρόκειται για Πάρκο έκτασης 300 στρεμμάτων, σε δημόσια έκταση της Νομαρχίας η οποία

παραχωρήθηκε στην ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.Α.Ε. με αντάλλαγμα την συνεκμετάλλευση των βιομηχανικών εκτάσεων.

Επιπλέον των έργων αυτών η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. εκτελεί ως project leader στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος SMILES της Ε.Ε., πιλοτικό πρόγραμμα στη Βιομηχανική Περιοχή Ηρακλείου προϋπολογισμού 3 εκ. ευρώ περίπου για την «Προστασία των υπογείων υδροφορέων από υφαλμύριση μέσω εμπλουτισμού με επεξεργασμένα βιομηχανικά απόβλητα και ανάπτυξη εργαλείων και τεχνολογιών για την βιώσιμη διαχείριση των ιλύων από Μονάδες Καθαρισμού Αποβλήτων».

ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε.

Ίδια Κεφάλαια 207 εκατ. Ευρώ

ΜΕΤΟΧΟΙ : ● Ελληνικό Δημόσιο 35%

● ΕΤΒAbank 65%

ΔΙΚΤΥΟ ΒΙ.ΠΕ.

Συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος
Ίδρυση, οργάνωση και εκμετάλλευση: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.

- Γ Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης Βελτίωση και εκσυγχρονισμός της υποδομής σε 10 υφιστάμενες ΒΙ.ΠΕ. Προϋπολογισμός έργων 70.000.000 Ευρώ
- 15 Επιχειρήσεις επέλεξαν το Βυρσοδεφικό Πάρκο της Βιομηχανικής Περιοχής Θεσσαλονίκης για τη μετεγκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό τους
- Βιομηχανικό Πάρκο Σχιστού. Μετεγκατάσταση 77 Επιχειρήσεων του ναυπηγοεπισκευαστικού τομέα Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση με την υπογραφή 44 συμβολαίων

3.1.2 Ο Θεσμικός Αναπτυξιακός Ρόλος της ΕΤΒΑ – ΒΙΠΕ

Η δραστηριότητα της ΕΤΒΑ και ο αναπτυξιακός της ρόλος μπορεί να διακριθεί σε τέσσερα διαφορετικά χρονικά διαστήματα:

1965 – 1977: Στο διάστημα αυτό η ΕΤΒΑ υπήρξε ένα αμιγώς αναπτυξιακό εργαλείο χάραξης βιομηχανικής πολιτικής που είχε ως στόχο την δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την εκβιομηχάνιση της χώρας και την περιφερειακή ανάπτυξη με την δημιουργία συγκεκριμένων ΒΙ.ΠΕ. (π.χ. Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Βόλου). Υποβαθμίζεται έντονα ο επιχειρησιακός της ρόλος έναντι του αναπτυξιακού, δημιουργώντας ΒΙ.ΠΕ. όπου οι τιμές πώλησης είναι ίσες ή/και χαμηλότερες του κόστους έτσι ώστε να διευκολυνθεί η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων

1977 – 1997: Η ΕΤΒΑ σε αυτό το διάστημα άρχισε να ισορροπεί ανάμεσα στον αναπτυξιακό και επιχειρησιακό της ρόλο. Κέρδισε ένα μεγάλο πλεονέκτημα αποκτώντας το μονοπώλιο των Βιομηχανικών Περιοχών, Ενώ οι Ευρωπαϊκοί πόροι (Α' και Β' ΚΠΣ) που εξασφάλιζαν 100% χρηματοδότηση των έργων της, της έδωσαν σημαντικό επιχειρησιακό πλεονέκτημα ακόμα και σε οριακές επιλογές χωροθετήσεων ΒΕΠΕ. Επιπλέον για πρώτη φορά αρχίζει και δίνεται έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και γίνονται έργα υποδομής προς αυτή την κατεύθυνση (βιολογικοί καθαρισμοί). Έτσι λοιπόν η ΕΤΒΑ φαίνεται να προωθεί το σενάριο της αιεφόρου περιφερειακής ανάπτυξης, ενώ παράλληλα αρχίζει να αναπτύσσει το επιχειρηματικό της σκέλος.

1997 – 2003: Ορόσημα είναι το έτος 1997 όπου ψηφίσθηκε ο Νόμος 2545/97 ο οποίος αφαιρούσε το προνομιακό μονοπώλιο της ΕΤΒΑ, στην οργάνωση και εκμετάλλευση Βιομηχανικών Περιοχών. Ο νέος νόμος καθώς και η έναρξη των σεναρίων ιδιωτικοποίησής της, οδήγησε της ΕΤΒΑ σε μία περίοδο που χαρακτηρίζεται από αδράνεια στον τομέα της οριοθέτησης νέων ΒΕΠΕ. Αντίθετα αυτή η περίοδος χαρακτηρίστηκε από μία πληθώρα έργων οργάνωσης ΒΕΠΕ (Κοζάνη, Χαλκίδα, Αμφισσα, Σάπρες, Ορεστιάδα , Σχιστό) οι οποίες όμως είχαν οριοθετηθεί προ του 1997. η ΕΤΒΑ σε αυτό το διάστημα προωθεί την συνεργασία με άλλους φορείς στη βάση της αντιπαροχής γης και συνεκμετάλλευσης, σενάριο που αποδείχθηκε αρκετά ευέλικτο και προσοδοφόρο σε μικρές ΒΕΠΕ (ΒΙΟ.ΠΑ.) όπως το Σχιστό. Η αναζήτηση εκτάσεων που παραχωρούνται έναντι συνεκμετάλλευσης,

ακολουθήθηκε στην προσπάθεια μείωσης του κόστους των επενδύσεων της εταιρείας αποφεύγοντας πλέον τις αρκετά κοστοβόρες και μακροχρόνιες συνήθως διαδικασίες της ελεύθερης αγοράς γης ή αναγκαστικών απαλλοτριώσεων. Συνοψίζοντας, σε αυτή την βετία και λίγο πριν την ιδιωτικοποίηση της οι κινήσεις της ΕΤΒΑ χαρακτηρίζονται από:

1. Πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης
2. Σταδιακή ανάδειξη του επιχειρησιακού της ρόλου ενόψει του ανταγωνισμού που δημιούργησε ο Ν 2545/97 αλλά και στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησής της, οργανώνοντας πιο στενά και βραχυπρόθεσμα business plans, μειώνοντας τις δαπάνες κτήσης γης μέσω συνεργασιών και εκμεταλλευόμενη ακόμα της δυνατότητα υψηλής χρηματοδότησης που της έδινε ο ημικρατικός χαρακτήρας της.
3. Βελτίωση του περιβαλλοντικού της προφίλ, αυξάνοντας τις δαπάνες σε έργα περιβάλλοντος και εφαρμόζοντας πιλοτικά προγράμματα υψηλής τεχνογνωσίας.

2003 – 2007: Αμέσως μετά την δημιουργία της νέας εταιρείας από την Τράπεζα Πειραιώς και το Ελληνικό Δημόσιο, η οποία στην ουσία ήταν ίσως το πρώτο σχήμα πετυχημένης σύμπραξης Δημοσίου και ιδιωτικού Τομέα, η ΕΤΒΑ άλλαξε ρόλο και όνομα μετονομαζόμενη σε ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. Οι δραστηριότητές της πλέον είναι:

1. Αποτέλεσμα επιχειρηματικών αποφάσεων και όχι αναπτυξιακών πολιτικών του δημοσίου, αν και εξακολουθεί να εφαρμόζεται «κοινωνική» τιμολογιακή πολιτική και πολιτική διαχείρισης.
2. Αμιγώς ιδιωτικές επενδύσεις βιομηχανικού real estate. Τα έργα των ΒΕΠΕ δεν χρηματοδοτούνται πλέον στο 100%, αλλά μόνο έως το ανώτατο ποσοστό περιφερειακής ενίσχυσης, καθιστώντας πλέον τις νέες ΒΕΠΕ, ιδιωτικές επενδύσεις.
3. Πελατοκεντρικά αναπτυξιακές. Ο αναπτυξιακός της ρόλος εκπροσωπείται από το Δημόσιο (35%) με ειδοποιό διαφορά το γεγονός ότι οι πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης ισορροπούνται από τα αποτελέσματα της εκτίμησης της δυνητικής αγοράς.
4. Περιβαλλοντικά προσανατολισμένες. Η προστασία του περιβάλλοντος ανέρχεται ακόμα περισσότερο στις προτεραιότητες της εταιρείας

ενισχυόμενες και από το έντονα ευαισθητοποιημένο περιβαλλοντικό προφίλ του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

3.1.3 Επιχειρησιακή Δραστηριότητα

Εκμετάλλευση και Διαχείριση υφιστάμενων ΒΙ.ΠΕ.

Ο βασικός πυρήνας της ETBA – ΒΙΠΕ σήμερα, είναι πλέον ο σχεδιασμός, η οργάνωση, εκμετάλλευση και λειτουργία των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών, ενώ όποιες παράλληλες δραστηριότητες έχουν αναπτυχθεί κατά διαστήματα(π.χ. δημιουργία ενεργειακής εταιρείας με τη ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. στον χώρο των φωτοβολταϊκών και εντός των Βιομηχανικών περιοχών) σχετίζονται με το κεντρικό προϊόν της ETBA – ΒΙΠΕ: το βιομηχανικό real estate και τη σχετική τεχνογνωσία που έχει αναπτυχθεί διαχρονικά.

Εκμετάλλευση

Η ETBA – ΒΙΠΕ, έχει πωλήσει το 70-71% των διαθέσιμων εκτάσεων της (στοιχεία Αυγούστου 2007) δηλαδή 26,750 στρέμματα, ενώ τα προς διάθεση οικόπεδα είναι πλέον της τάξης 11,000 στρεμμάτων. Το 20% εξ 'αυτών συνδέονται με κάποιου είδους διοικητικής εκκρεμότητας, συνεπώς δεν θεωρούνται άμεσα προς διάθεση. Μεσοπρόθεσμα επομένως τείνει να ολοκληρωθεί το αντικείμενο της εταιρείας με τις υφιστάμενες υποδομές.

Χαρακτηριστικό είναι ότι το 20% των πωληθέντων στρεμμάτων έχουν διατεθεί στην πενταετία 2003 – 2007, δηλαδή μετά από την δημιουργία της νέας εταιρίας από τη Τράπεζα Πειραιώς. Η σημαντική αύξηση του ρυθμού πωλήσεων στην πενταετία αυτή οφείλεται στα εξής:

1. Επιτάχυνση των διαδικασιών πώλησης
2. Ανάπτυξη των δικτύου πωλήσεων
3. Αλλαγή της στρατηγικής marketing
4. Εξωγενείς παράγοντες

3.1.4 Διεθνής Πρακτική

Ο θεσμός των χωρικών συγκεντρώσεων μεταποιητικών δραστηριοτήτων, οι βιομηχανικές περιοχές όπως αρχικά ονομάστηκαν, έχει ήδη κλείσει 100 χρόνια ζωής. Πρωτοεμφανίστηκε ως μέσο περιφερειακής και βιομηχανικής ανάπτυξης το 1986 στο

Manchester της Μ. Βρετανίας με την ίδρυση του Trafford Park Estate από ιδιώτες επιχειρηματίες. Ο μεγάλος αριθμός των ΒΙ.ΠΕ. ιδρύθηκε μετά την κρίση του 1930 κυρίως στη Βρετανία, με στόχο την ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών. Χαρακτηριστικό των ΒΙ.ΠΕ. της Ευρώπης είναι το γεγονός ότι σχεδόν πάντα την ευθύνη ίδρυσης, εκμετάλλευσης και διαχείρισης την είχαν φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλος κρατικός φορέας και ο σκοπός του ήταν κυρίως αναπτυξιακός και η δημιουργία θέσεων εργασίας. Αντίθετα στις Η.Π.Α. , όπου υπάρχουν και περισσότερες ΒΙ.ΠΕ., οι ιδιώτες είχαν κυρίως την πρωτοβουλία, με σκοπό το κέρδος μέσω ικανοποίησης πραγματικών αναγκών της αγοράς.

Σε όλα αυτά τα χρόνια ο θεσμός απέδειξε ότι η προσεκτική επιλογή χώρου, το σωστό επίπεδο υπηρεσιών προς τους εγκατεστημένους αλλά και η συμβατότητα των βιομηχανικών δραστηριοτήτων με το περιβάλλον και τις δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας συντέλεσε σε: υπερτοπική και τοπική ανάπτυξη, παραγωγή εμπορεύσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, αύξηση θέσεων εργασίας, προώθηση τοπικών πόλων και προστασία του περιβάλλοντος.

Σήμερα πλέον στις αναπτυγμένες χώρες, έχει υποχωρήσει η τοπική μορφή Βιομηχανικής ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΎΝΑΝΤΙ ΤΩΝ Επιχειρηματικών Πάρκων ως αποτέλεσμα της επιταχυμένης τάσης που παρατηρείται στις οικονομίες τους, να αντικαθίσταται μεγάλο μέρος του παραγόμενου εγχώριου προϊόντος προερχόμενου από μεταποίηση με προϊόν προερχόμενο από υπηρεσίες. (πληροφορική, telecoms, χρηματοοικονομικά, υψηλή τεχνολογία). Χαρακτηριστικά εξειδικευμένες μορφές επιχειρηματικών πάρκων είναι τα Πάρκα Πολλαπλών Χρήσεων και τα Cluster.

Τα Πάρκα Πολλαπλών Χρήσεων είναι από τις πιο εξειδικευμένες μορφές Επιχειρηματικών Πάρκων χωροθετημένα σε τεράστιες εκτάσεις εξαιρετικού φυσικού περιβάλλοντος και στην ευρύτερη περιφέρεια αστικού χώρου και σε αρμονία με αυτόν. Τα Πάρκα Πολλαπλών Χρήσεων χαρακτηρίζονται από αυτότητα σε ανθρώπινους και υλικούς πόρους και ενσωματώνουν συνεπώς όλες τις χρήσεις ενός πάρκου (χαμηλής όχλησης μεταποίηση, υπηρεσίες, έρευνα και τεχνολογία, θερμοκοιτίδες), αστικές λειτουργίες που υποστηρίζουν την λειτουργία του πολυπάρκου καθώς και χώρους μόνιμης κατοικίας. Χαρακτηρίζονται από εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον χώρους υψηλής αισθητικής με εξαιρετική ρυμοτομία σε συνέχεια του αστικού ιστού και σε συνεργασία με αυτόν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Fair Lake στο Fairfax, Virginia των Η.Π.Α.

Τα clusters είναι κυρίως γεωγραφικές συγκεντρώσεις διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων, προμηθευτών και σχετικών ερευνητικών ιδρυμάτων και φορέων. Χαρακτηριστικό τους είναι η αύξηση της παραγωγικότητας με σκοπό την δημιουργία ανταγωνιστικότερων διεθνώς επιχειρήσεων. Είναι η μορφή που έχει υιοθετήσει κυρίως η Ιρλανδία αλλά υπάρχουν και πολύ πετυχημένα παραδείγματα στις Η.Π.Α. με κυριότερο αυτός της Silicon Valley. Στην περίπτωση αυτή στο τέλος της δεκαετίας του 1990, εταιρείες πληροφορικής αναπτύχθηκαν στο Silicon Valley, με αποτέλεσμα αρκετές startup εταιρείες να αρχίζουν να δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλές εταιρείες venture capitals να αρχίζουν να δραστηριοποιούνται στην περιοχή δημιουργώντας cluster effect στην αγορά κεφαλαίων αλλά και στην αγορά εργασίας. Η μορφή αυτή των συγκεντρώσεων ονομάστηκε «Τεχνόπολις» και σήμερα λειτουργούν διεθνώς πάνω από χίλιες.

Στην Ελλάδα έως σήμερα έχει αναπτυχθεί μόνο το κλασικό πρότυπο της Βιομηχανικής Περιοχής που υπήρχε στις Η.Π.Α. στην δεκαετία του '50, προσφέροντας μάλιστα πολύ λιγότερες υπηρεσίες στον προς εγκατάσταση επιχειρηματία αφού στις περισσότερες των ΒΙ.ΠΕ. τα δίκτυα ηλεκτροδότησης και τηλεπικοινωνιών είναι ευθύνη του εγκαταστημένου ενώ δεν υπάρχουν καθόλου υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Την τελευταία δεκαετία δημιουργούνται Βιομηχανικά Πάρκα, τα οποία όμως απέχουν πολύ από τα όμοια τους στις Η.Π.Α.Α. και Ευρώπη κυρίως όσον αφορά στο είδος και το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αισθητική, και την προστασία (συνεργασία Πανεπιστημίων και Επιχειρήσεων) και οι χωρικές εφαρμογές δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας ελλείπουν παντελώς.

3.2 Γενικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης (Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..)¹⁴

Σκοπός του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α.) είναι ο προσδιορισμός στρατηγικών κατευθύνσεων για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και την αιεφόρο οργάνωση του εθνικού χώρου για τα επόμενα 15 χρόνια, λαμβάνοντας υπόψη:

¹⁴ Δικτυακός τόπος Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. - <http://www.minenv.gr/>

- την ανάγκη για : α) προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και σφαιρικά ανταγωνιστικής ανάπτυξης, β) κατοχύρωση της παραγωγικής και κοινωνικής συνοχής, γ) διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς στο σύνολο του εθνικού χώρου και στις επιμέρους ενότητες του και δ) ενίσχυση της θέσης της χώρας στο διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο,
- τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα, σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο, για τη διαχείριση του χώρου, το περιβάλλον και την αειφορία,
- την υποχρέωση εναρμόνισης με το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα εθνικής σημασίας που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου,
- την ανάγκη εναρμόνισης με τους γενικούς και επιμέρους οικονομικούς στόχους που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Αναθεωρημένου Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και με τις προτεραιότητες του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση.
- ότι το Γενικό Πλαίσιο αποτελεί, κατά νόμο, τη βάση αναφοράς για τον συντονισμό και την εναρμόνιση των επιμέρους πολιτικών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη συνοχή και την ανάπτυξη του εθνικού χώρου.

Το Γενικό Πλαίσιο στοχεύει στη διαμόρφωση ενός χωρικού προτύπου ανάπτυξης, που θα είναι αποτέλεσμα μιας συνθετικής θεώρησης στο χώρο παραμέτρων που ενισχύουν την κοινωνική και οικονομική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα και προωθούν την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της βιοποικιλότητας, στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας. Ειδικότερα επιδιώκεται:

- α. Η ενίσχυση του ρόλου της χώρας, σε διεθνές, ευρωπαϊκό, μεσογειακό και βαλκανικό επίπεδο, με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, με την ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης και την αύξηση της ελκυστικότητας της χώρας για την προώθηση παραγωγικών επενδύσεων σε

κλάδους στους οποίους διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα. Για το σκοπό αυτό, με το παρόν πλαίσιο, επιδιώκεται ειδικότερα : i) η αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, ii) η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσα από τη διαμόρφωση πλαισίου κατευθύνσεων που αφορούν ιδίως στον προσδιορισμό προτεραιοτήτων χωρικής ανάπτυξης με σεβασμό στο περιβάλλον και στην άρση των συγκρούσεων χρήσεων γης και γ) η χωρικά εξειδικευμένη πολιτική κινήτρων.

- β. Η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και της χωρικής συνοχής. Για το σκοπό αυτό, με το παρόν πλαίσιο, επιδιώκεται η ενίσχυση της ισόρροπης - πολυκεντρικής ανάπτυξης της χώρας, ιδίως με τον περιορισμό των ανισοτήτων ανάπτυξης μεταξύ διαφόρων περιοχών και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας εκάστης.
- γ. Η διαφύλαξη και, κατά περίπτωση, η ανάδειξη των ευαίσθητων φυσικών πόρων, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου.
- δ. Εν όψει των οξύτατων προβλημάτων που προκαλεί η αλλαγή κλίματος με ταχύτατους ρυθμούς, τίθενται οι εξής στόχοι:
 - Συνεχής μέριμνα για την εξοικονόμηση ενέργειας,
 - Προώθηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας φιλικότερων προς το περιβάλλον, ιδίως δε ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- ε. Η παροχή ενός συνεκτικού πλαισίου κατευθύνσεων για τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

Βιομηχανία (Βασικοί στόχοι – επιδιώξεις)

- Χάραξη χωρικής πολιτικής για τη βιομηχανία με αφετηρία την αναγνώριση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και χωρικών αναγκών του τομέα και των επί μέρους κλάδων του.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας στο βιομηχανικό τομέα μέσω κατάλληλων χωρικών ρυθμίσεων και με εστίαση σε δραστηριότητες

που καλύπτουν τοπικές ανάγκες ή παρουσιάζουν συγκριτικό πλεονέκτημα σε διεθνείς αγορές.

- Προώθηση ενός πολυκεντρικού προτύπου χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας, με σκοπό την αύξηση της συμβολής της στην περιφερειακή ανάπτυξη και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων διαφόρων περιοχών.
- Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις δραστηριότητες του βιομηχανικού τομέα με την εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών εκμετάλλευσης και παραγωγής, καθώς και τεχνικών αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και αποκατάστασης του περιβάλλοντος.
- Εξορθολογισμός της διαδικασίας χωροθέτησης της βιομηχανίας α) με οργάνωση υποδοχέων για τη μεταποίηση σε κατάλληλες θέσεις και στήριξή τους με αποτελεσματικά κίνητρα, β) με κλαδικές ρυθμίσεις για τις μονάδες με συγκεκριμένες απαιτήσεις χωροθέτησης, γ) με διασφάλιση των όρων γειτνίασής τους με άλλες δραστηριότητες (ειδικά τις μη συμβατές).
- Βελτίωση και συντονισμός των θεσμικών προβλέψεων των επιμέρους χωρικών πολιτικών, ώστε να προωθείται πληρέστερα η επιχειρηματικότητα και να επιτυγχάνεται διαφάνεια και ασφάλεια δικαίου κατά τη χωροθέτηση των βιομηχανικών μονάδων.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με την ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής στους τομείς της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Η αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος προϋποθέτει την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού και αναπτυξιακού προγραμματισμού, ιδίως στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης.

3.3 Ειδικό χωροταξικό πλαίσιο του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την Βιομηχανία¹⁵

Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για την Βιομηχανία του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. καλύπτει την ανάγκη ενίσχυσης της οργανωμένης χωροθέτησης σε εθνικό επίπεδο και στοχεύει στη συγκέντρωση των βιομηχανιών σε οργανωμένους υποδοχείς αφενός, αφετέρου στην αποκέντρωση της βιομηχανίας, στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η χωροθέτηση σε εθνικό επίπεδο αρθρώνεται σε ιεραρχημένους πόλους ανάπτυξης:

- στις ευρύτερες μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας & Θεσσαλονίκης
- σε δευτερεύοντες πόλους (πύλες & λοιπούς κόμβους)
- σε περιοχές με ιδιαίτερο ρόλο

Το Σχέδιο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) αποτελείται από δεκαέξι άρθρα. Τα σημαντικότερα σημεία του περιεχομένου της απόφασης διαιρούνται σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά τη Στρατηγική Χωροταξική Οργάνωση της Βιομηχανίας, σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο διοικητικών ενοτήτων και με βάση την κατηγορία βιομηχανικής δραστηριότητας. Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει τις βασικές κατευθύνσεις για το καθεστώς χωροθέτησης και δόμησης της βιομηχανίας. Η τρίτη ενότητα αφορά τις κατευθύνσεις για διάφορες κατηγορίες σχεδιασμού και χωρικών πολιτικών, ενώ η τέταρτη ενότητα αναλύει το Πρόγραμμα Δράσης για την εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου και τις μεταβατικές και τελικές διατάξεις που απαιτούνται.

Α. Πρώτη ενότητα: Στρατηγική Χωροταξική Οργάνωση της Βιομηχανίας

Με το Ειδικό Πλαίσιο παρέχονται κατευθύνσεις για τη διαμόρφωση ενός εθνικού προτύπου χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο διοικητικών ενοτήτων (περιφέρειες, νομοί). Παράλληλα, δίνονται κατευθύνσεις κλαδικού και ειδικού χαρακτήρα για τη στρατηγική, χωρική οργάνωση κλάδων ή κατηγοριών βιομηχανίας που έχουν ειδικές ανάγκες χωροθέτησης, ενώ προβλέπονται ειδικές κατευθύνσεις και διαδικασίες για τη χωροθέτηση βιομηχανικών επενδύσεων μείζονος σημασίας για την εθνική οικονομία. Αναλυτικότερα:

¹⁵ Δικτυακός τόπος Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. - <http://www.minenv.gr/>

1. Εθνικό Πρότυπο Χωροταξικής Οργάνωσης Της Βιομηχανίας

Το Ειδικό Πλαίσιο παρέχει κατευθύνσεις για τη χωροθέτηση της βιομηχανίας στον εθνικό χώρο:

α) σε εθνικό επίπεδο.

β) σε επίπεδο διοικητικών ενοτήτων (περιφέρειες, νομούς).

α) Χωροθέτηση σε εθνικό επίπεδο

Πόλοι και άξονες ανάπτυξης

Στο πλαίσιο της προσπάθειας ενίσχυσης της πολυκεντρικής οργάνωσης της χώρας, η βιομηχανία αρθρώνεται στους πιο κάτω ιεραρχημένους πόλους ανάπτυξης: - Ευρύτερες μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Οι περιοχές αυτές εξακολουθούν να συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής βιομηχανίας, αλλά με μικρότερο σχετικό βάρος. Η πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί περιλαμβάνει την προσέλκυση στρατηγικών δραστηριοτήτων αιχμής διεθνούς προσανατολισμού, με την Αθήνα να επιδιώκει ισχυρό ρόλο σε επίπεδο Ανατολικής Μεσογείου, και τη Θεσσαλονίκη σε επίπεδο Βαλκανίων.

-Ένα σύνολο δευτερευόντων πόλων που παίζουν σημαντικό ρόλο στη συνολική αναπτυξιακή διαδικασία (πύλες και λοιποί κόμβοι). Περιλαμβάνονται η Πάτρα, το δίπολο Λάρισας - Βόλου, τα Ιωάννινα, η ζώνη Καβάλας - Ξάνθης - Δράμας, η ζώνη Αλεξανδρούπολης - Κομοτηνής, και το δίπολο Κοζάνη - Πτολεμαΐδα.

-Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται περιοχές στις οποίες η βιομηχανία μπορεί να παίξει ιδιαίτερο ρόλο, συμπληρωματικό προς άλλα χαρακτηριστικά τους. Πρόκειται για τις εξής: (i) Το Ηράκλειο και τα Χανιά, νησιωτικά κέντρα που αν και αποκομμένα από την ηπειρωτική χώρα, διαθέτουν επαρκή ενδοχώρα. (ii) Κύριες διεθνείς πύλες της χώρας που δεν ανήκουν στα προαναφερθέντα κέντρα (Ηγουμενίτσα, πύλες στο βόρειο μέτωπο της χώρας), και κόμβοι συνδυασμένων υπερτοπικών μεταφορών ή μεταφορών και μεγάλων υποδομών ενέργειας, (iii) περιοχές με δυνατότητες μεταποίησης προϊόντων άλλων τομέων (καθετοποίηση).

Οι πιο πάνω πόλοι διατάσσονται στο χώρο κατά μήκος αξόνων ανάπτυξης.

Υπάρχει ήδη ο παραδοσιακός άξονας ανάπτυξης (Πάτρα - Αθήνα -Θεσσαλονίκη - Καβάλα) που παραμένει κυρίαρχος, αλλά συμπληρώνεται από τα νέα μεγάλα έργα υποδομών, όπως είναι η Εγνατία Οδός, η Ιόνια Οδός, το νέο δίκτυο οδικών αξόνων στην Πελοπόννησο και ο Άξονας Κεντρικής Ελλάδας.

Περιοχές εντατικοποίησης, επέκτασης, ποιοτικής αναδιάρθρωσης, ή στήριξης, της βιομηχανίας.

Προσδιορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες περιοχών με βάση το γενικό χαρακτήρα της βιομηχανικής πολιτικής που πρέπει να ασκείται σε αυτές:

i) Περιοχές εντατικοποίησης: Περιοχές που διαθέτουν ήδη σχετικά ισχυρή βιομηχανική βάση, σε συνδυασμό με υποδομές και άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα που μπορούν να στηρίξουν την περαιτέρω ενίσχυσή της. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η στήριξη αυτής της προοπτικής, με παράλληλη λήψη άμεσων μέτρων για την αποφυγή παρενεργειών χωρικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

ii) Περιοχές επέκτασης: Περιοχές στις οποίες διαμορφώνονται ή θα διαμορφωθούν, μέσω δράσεων του σχεδιασμού ή/και από εξωγενείς παράγοντες και τις τάσεις της αγοράς, δυνατότητες εκκίνησης διαδικασιών ανάπτυξης της βιομηχανίας. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η στήριξη αυτής της προοπτικής, με παράλληλη λήψη μέτρων για την αποφυγή μεταγενέστερων παρενεργειών χωρικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

iii) Περιοχές ποιοτικής αναδιάρθρωσης: Περιοχές που συνδυάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα και ήδη αναπτυγμένη βιομηχανική βάση με συγκριτικά δυναμική κλαδική φυσιογνωμία, με δεδομένες τις γενικότερες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής βιομηχανίας. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η αναδιάρθρωση της βιομηχανικής βάσης για την αντιμετώπιση αυτών των αδυναμιών.

iv) Περιοχές στήριξης: Περιοχές με αναπτυγμένη βιομηχανική βάση παραδοσιακού χαρακτήρα που υφίσταται πιέσεις, ιδίως όταν δεν υπάρχουν σαφείς εναλλακτικές δυνατότητες ειδίκευσης ή/και όταν η ευρύτερη ζώνη τους υφίσταται πιέσεις και σε άλλους τομείς και ειδικότερα στη γεωργία. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η

στήριξη της ήπιας και σταδιακής προσαρμογής τους και η αποφυγή παρεμβάσεων που μπορεί να πυροδοτήσουν φαινόμενα γρήγορης αποβιομηχάνισης και αποσταθεροποίησης της αγοράς εργασίας.

β)Χωροθέτηση σε επίπεδο διοικητικών ενοτήτων

Οι ΟΤΑ διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: Υψηλής, Μέσης και Χαμηλής Προτεραιότητας. Η διάκριση αυτή θα γίνει από τα Περιφερειακά Πλαίσια. Μέχρι τότε, για να έχει εφαρμογή το Ειδικό Πλαίσιο οι ΟΤΑ παίρνουν τον χαρακτηρισμό του νομού τους, που δίδεται από το χωροταξικό πλαίσιο.

2. Κατευθύνσεις Κλαδικού Και Ειδικού Χαρακτήρα

Σε αυτή την ενότητα δίνονται κατευθύνσεις κλαδικού και ειδικού χαρακτήρα για τη στρατηγική χωρική οργάνωση κλάδων ή κατηγοριών βιομηχανίας που έχουν ειδικές ανάγκες χωροθέτησης, Πρόκειται για τις εξής περιπτώσεις:

- α. Κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες
- β. Κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη
- γ. Κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων με ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με θαλάσσιο μέτωπο
- δ. Μεγάλες υφιστάμενες βιομηχανικές επιχειρήσεις κρίσιμες για την τοπική οικονομία, για τις οποίες εγκρίνεται Επιχειρηματικό Σχέδιο Διάσωσης και Αναδιάρθρωσης
- ε. Επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας

στ. Μονάδες της Οδηγίας Σεβέζο II (αφορά εγκαταστάσεις που διαθέτουν επικίνδυνες ουσίες)

ζ. Προτάσεις ρύθμισης ειδικών θεμάτων (εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων και παραγωγής ενέργειας σε νησιά κ.ά).

Για κάθε κατηγορία, καθορίζονται κριτήρια για τον προσδιορισμό των αντίστοιχων μονάδων, και δίνονται κατευθύνσεις πολιτικής, προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες χωροθετικές απαιτήσεις των τελευταίων.

3. Κατευθύνσεις για τη Χωροθέτηση Βιομηχανικών Επενδύσεων Μείζονος Σημασίας για την Εθνική Οικονομία

Υπάρχουν βιομηχανικές δραστηριότητες με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση. Η χωροθέτηση τέτοιων βιομηχανικών μονάδων ευνοείται σε περιοχές εντός ή εκτός σχεδίου, που βρίσκονται στους πόλους και άξονες ανάπτυξης του εθνικού προτύπου χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας και κατά προτίμηση στις περιοχές εντατικοποίησης, επέκτασης και στήριξης. Εξαιρούνται η Περιφέρεια Αττικής και η Επαρχία Θεσσαλονίκης.

Η χωροθέτηση των εν λόγω μονάδων ακολουθεί τη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν Ειδικό Πλαίσιο για τους οργανωμένους υποδοχείς.

B. Δεύτερη Ενότητα: Κατευθύνσεις για το Καθεστώς και τους Ορούς Οργανωμένης Χωροθετησης

Στο Ειδικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία παρέχονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η αναμόρφωση των προβλεπόμενων σήμερα κατηγοριών οργανωμένων υποδοχέων και η εισαγωγή νέου τύπου ευέλικτων υποδοχέων για την κάλυψη ειδικών αναγκών. Οι νέες κατηγορίες είναι οι εξής: - Υποδοχείς γενικού χαρακτήρα: Αντιστοιχούν στα υφιστάμενα σήμερα καθεστώτα οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας με πολεοδόμηση: ΒΕΠΕ, ΠΟΑΠΔ για

βιομηχανία, ΠΕΡΠΟ για βιομηχανία. Τα καθεστώτα αυτά ενοποιούνται σε μια ενιαία κατηγορία, από άποψη θεσμικού πλαισίου και διαδικασίας υλοποίησης, καθιστώντας σαφέστερες τις διαδικασίες δημιουργίας οργανωμένων υποδοχέων.

- Υποδοχείς εξυγίανσης: Πολεοδομούνται σε περιοχές όπου υφίστανται άτυπες συγκεντρώσεις βιομηχανικών μονάδων, με στόχο την εξυγίανσή τους.

- Υποδοχείς χωροθέτησης μεμονωμένων μεγάλων μονάδων: Πρόκειται για νέα κατηγορία που καλύπτει τις περιπτώσεις μεμονωμένων μεγάλων μονάδων που η κλίμακά τους αντιστοιχεί αυτοτελώς σε ένα οργανωμένο υποδοχέα.

- Υποδοχείς με «ενδιάμεσο» βαθμό οργάνωσης («ενδιάμεσοι οργανωμένοι υποδοχείς»): Οι υποδοχείς αυτής της κατηγορίας δημιουργούνται σε περιοχές όπου δεν αναμένεται υψηλή ζήτηση για βιομηχανίες για να υποδεχθούν μονάδες χαμηλής και μέσης όχλησης.

1. Προτεινόμενες Αλλαγές Στη Νομοθεσία

Για όλες τις κατηγορίες οργανωμένων υποδοχέων προσδιορίζονται οι χωροταξικές προϋποθέσεις δημιουργίας τους, οι κατευθύνσεις για τη αναμόρφωση του πλαισίου ίδρυσής τους, οι επιτρεπόμενες χρήσεις στο εσωτερικό τους, πολεοδομικοί και λοιποί όροι και κίνητρα για τη βελτίωση της συγκριτικής ελκυστικότητάς τους.

α. Εντός Σχεδίου

Στις εντός σχεδίου περιοχές επιτρέπεται για το μέλλον η δημιουργία υποδοχέων χαμηλής όχλησης. Οι υποδοχείς αυτοί πρέπει να καλύπτουν ενιαίο τμήμα οικοδομικού τετραγώνου, και μόνον εφόσον προκύπτει ωφέλιμη κτιριακή επιφάνεια τουλάχιστον 3.000 τ.μ.

β. Εκτός Σχεδίου

Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι το ελάχιστον εμβαδόν των υποδοχέων που δημιουργούνται σε εκτός σχεδίου περιοχές ορίζεται σε 50 στρ. για τους υποδοχείς

χαμηλής όχλησης, 100 στρ. για τους υποδοχείς μέσης όχλησης, και 250 στρ. για τους υποδοχείς υψηλής όχλησης. Στην περίπτωση των ενδιάμεσων υποδοχέων, το ελάχιστον εμβαδόν ορίζεται ενιαία σε 50 στρ.

Σε όλους τους τύπους υποδοχέων που πολεοδομούνται προβλέπεται εισφορά σε γη. Στους υποδοχείς γενικού χαρακτήρα, ορίζεται σε 30%. Στους υποδοχείς εξυγίανσης το ποσοστό της εισφοράς σε γη ορίζεται σε 25% (δυνάμενο να μειωθεί σε 15% σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας εισφοράς σε γη από λειτουργούσες μονάδες με μετατροπή της διαφοράς σε εισφορά σε χρήμα). Μέχρι το 1 / 6 της εισφοράς σε γη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δημιουργία κοινοφελών χώρων.

Ο μέγιστος Σ.Δ. (Συντελεστής Δόμησης) ορίζεται σε 1,6 για τους υποδοχείς γενικού χαρακτήρα και εξυγίανσης, σε 1,4 για τους υποδοχείς μεμονωμένων μονάδων, και σε 0,9 για τους ενδιάμεσους υποδοχείς.

Σε όλους τους τύπους υποδοχέων που πολεοδομούνται εκτός σχεδίου προβλέπεται περιμετρική ζώνη υψηλού πρασίνου. Στους υποδοχείς γενικού χαρακτήρα, ανάλογα με τον επιτρεπόμενο βαθμό όχλησης, η ζώνη αυτή έχει ελάχιστο πλάτος ως εξής: Χαμηλής Όχλησης: 10 μ., Μέσης Όχλησης: 15 μ., Υψηλής Όχλησης: 20 μ., και επίσης αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 8% της έκτασης (όποιο μέγεθος από τα δύο είναι το μεγαλύτερο). Όπως είπε ο κ. Σουφλιάς, η μέχρι σήμερα πρόβλεψη ήταν για ζώνη πρασίνου 5% και με τρόπο που δεν εξασφάλιζε περιμετρική κάλυψη στις περιπτώσεις εκτάσεων με ακανόνιστο σχήμα. Στους υποδοχείς εξυγίανσης ορίζεται κατ' αντιστοιχία περιμετρική ζώνη υψηλού πρασίνου μέσου πλάτους 7, 11 και 15 μ. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των οικοδομήσιμων χώρων, σε όλους τους οργανωμένους υποδοχείς, ορίζεται σε 70%. Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε μέγιστο ποσοστό κάλυψης. Η αρτιότητα των οικοπέδων ορίζεται κατά περίπτωση με την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 1.000 τ.μ. για τους υποδοχείς υψηλής και μέσης όχλησης και σε 500 τ.μ. για τους υποδοχείς χαμηλής όχλησης. Μέχρι σήμερα δεν υπήρχαν όρια. Για τα επενδυτικά σχέδια που χωροθετούνται σε πολεοδομημένους υποδοχείς πρέπει να προβλεφθεί προσαύξηση του ποσοστού επιχορήγησης και ανάλογη αύξηση στους υπόλοιπους τρόπους ενισχύσεων.

2. Κατευθύνσεις για το Καθεστώς και τους Όρους Δόμησης της Βιομηχανίας σε εκτός Σχεδίου Περιοχές

Με το Ειδικό Πλαίσιο προτείνεται μεταξύ άλλων σημείωση του Σ.Δ. για τις εκτός σχεδίου βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε 0,6 από 1,2 που είναι σήμερα, με στόχο τη μείωση της διάσπαρτης χωροθέτησης των βιομηχανιών. Παράλληλα, όμως, διατηρούνται επαρκή περιθώρια που επιτρέπουν τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων, η διάσπαρτη χωροθέτηση των οποίων δεν δημιουργεί προβλήματα.

Επιπλέον, προωθείται η κατάργηση όλων των παρεκκλίσεων αρτιότητας για την εκτός σχεδίου δόμηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Ο υπουργός ανέφερε, επίσης, ότι προβλέπονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις που συνδέονται με ειδικά θεσμικά καθεστάτα και κατηγορίες χώρου (δασικές περιοχές, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, περιοχές του δικτύου "Φύση 2000", Ζώνες Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας, κρίσιμη παραθαλάσσια ζώνη, ζώνες τουριστικής προτεραιότητας, περιαστικές ζώνες.

Τρίτη Ενότητα: Κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους δόμησης της βιομηχανίας σε εκτός σχεδίου περιοχές

Με το Ειδικό Πλαίσιο προτείνεται μεταξύ άλλων η μείωση του Σ.Δ. για τις εκτός σχεδίου βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε 0,6 από 1,2 που είναι σήμερα, με στόχο τη μείωση της διάσπαρτης χωροθέτησης των βιομηχανιών. Παράλληλα, όμως, διατηρούνται επαρκή περιθώρια που επιτρέπουν τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων, η διάσπαρτη χωροθέτηση των οποίων δεν δημιουργεί προβλήματα.

Επιπλέον, προωθείται η κατάργηση όλων των παρεκκλίσεων αρτιότητας για την εκτός σχεδίου δόμηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Ο υπουργός ανέφερε, επίσης, ότι προβλέπονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις που συνδέονται με ειδικά θεσμικά καθεστάτα και κατηγορίες χώρου (δασικές περιοχές, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, περιοχές του δικτύου "Φύση 2000", Ζώνες Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας, κρίσιμη παραθαλάσσια ζώνη, ζώνες τουριστικής προτεραιότητας, περιαστικές ζώνες.

Γ. Τρίτη Ενότητα: Κατευθύνσεις Για Διάφορες Κατηγορίες Σχεδιασμού Και Χωρικών Πολιτικών

Δ. Τέταρτη Ενότητα: Πρόγραμμα Δράσης Για Την Εφαρμογή Του Πλαισίου - Μεταβατικές Και Τελικές Διατάξεις

Όπως υποστηρίζεται από τις αρμόδιες αρχές, η εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου στο μεγαλύτερο μέρος του είναι δυνατή αμέσως μετά την έγκρισή του. Το Πρόγραμμα Δράσης περιλαμβάνει ενέργειες που θα επιτρέψουν την εφαρμογή του συνόλου των κατευθύνσεων, ή θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του Πλαισίου.

Οι προβλεπόμενες δράσεις ομαδοποιούνται στις εξής ενότητες:

A. Μέτρα και δράσεις θεσμικού χαρακτήρα.

B. Μέτρα και δράσεις διοικητικού-οργανωτικού χαρακτήρα.-

3.4 Επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»¹⁶

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" (ΕΠΑΝ) του Υπουργείου Ανάπτυξης εντάσσεται στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Γ' ΚΠΣ) 2000-2006 και περιλαμβάνει μια δέσμη δράσεων και ενισχύσεων που έχουν ως στρατηγικό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής σύγκλισης της χώρας μας με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁶ Δικτυακός τόπος επιχειρησιακού προγράμματος "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ" - <http://www.antagonistikotita.gr>

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις

Στο επίκεντρο των δράσεων του ΕΠΑΝ βρίσκεται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε τομείς όπως οι νέες τεχνολογίες, η απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, το περιβάλλον, ο τουρισμός, σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού όπως οι νέοι, οι γυναίκες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και η χρηματοδότηση δράσεων εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη μεταποίηση, στον τουρισμό και στις υπηρεσίες. Το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ προωθεί επίσης έργα αναβάθμισης των βιομηχανικών περιοχών, του εθνικού συστήματος ποιότητας, των ενεργειακών υποδομών και των περιφερειακών δομών πληροφόρησης, εκπαίδευσης, διαχείρισης και υποστήριξης των επιχειρήσεων. Παράλληλα με την υλοποίηση των έργων και δράσεων του ΕΠΑΝ, το Υπουργείο Ανάπτυξης δρομολογεί μια σειρά από μεταρρυθμίσεις δομών και θεσμών που έχουν σχέση με την απλοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη μακροχρόνια ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και της ενέργειας.

Οι Διαθέσιμοι Πόροι

Το ΕΠΑΝ αρθρώνεται σε 9 άξονες προτεραιότητας και 42 μέτρα στα οποία εντάσσονται δράσεις που αποτελούν εφαρμογή των αντίστοιχων πολιτικών στους τομείς παρέμβασης του προγράμματος. Στο Πρόγραμμα αντιστοιχούν 6,5 δις €. Η κοινοτική συνεισφορά ύψους 1,98 δις € που διατίθενται για το Πρόγραμμα προέρχεται από:

- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης 1,83 δις € το οποίο συμβάλλει στην άμβλυνση των ανισοτήτων που υπάρχουν στην ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο διαφόρων περιφερειών, καθώς και στη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο 151 εκατ. € το οποίο συμβάλλει στην ανάπτυξη της απασχόλησης μέσα από την προώθηση του επιχειρηματικού

πνεύματος, της απασχολησιμότητας, της ικανότητας προσαρμογής των εργαζομένων και της ισότητας των ευκαιριών, καθώς και της επένδυσης στους ανθρώπινους πόρους.

Η εθνική δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 1,24 δις € και η ιδιωτική χρηματοδότηση (συμμετοχή ωφελουμένων) σε 3,3 δις €.

3.4.1 Δράση 1.1.2. "Έργα επέκτασης, συμπλήρωσης και αναβάθμισης υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ) εθνικής εμβέλειας, όπου δημιουργούνται ιδιωτικοί ή μικτοί φορείς διαχείρισης", του Άξονα 1 του Ε. Π. Ανταγωνιστικότητα

Το πρόγραμμα αφορά την επιχορήγηση των παραπάνω φορέων προκειμένου να υλοποιήσουν έργα "επέκτασης, συμπλήρωσης και αναβάθμισης υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.) και με βάση το θεσμικό πλαίσιο του ν. 2545/97 (ΦΕΚ 254/Α/97) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ν. 3190/03 (ΦΕΚ 249/Α/03) σε συνδυασμό με την ΚΥΑ 22303/788 (ΦΕΚ 691/Β/98) περί καθορισμού των προϋποθέσεων και των διαδικασιών επιχορήγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων.

Αναλυτικότερα, μέσα στα πλαίσια του έργου και σύμφωνα με το αρ. 20 του ν.3190/2003, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν έργα για κοινές υπηρεσίες των ΒΙ.ΠΕ και συγκεκριμένα:

- Έργα ηλεκτρομηχανολογικών και λοιπών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού
- Έργα εξοπλισμού ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών
- Δαπάνες που αφορούν σε διευκολύνσεις για τη χρησιμοποίηση νέων σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής (Τεχνολογίες Πληροφοριών & Επικοινωνιών πάσης φύσεως)
- Δαπάνες για την εκπόνηση σχεδίων διαμόρφωσης του τοπίου των προς εξυπηρέτηση των περιοχών, καθώς και έργα για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

- Δαπάνες για την κατασκευή κτιρίων για κοινή χρήση όπως κτίριο διοίκησης, εκθεσιακό κέντρο, κλπ., ή την εκτέλεση εργασιών αναβάθμισης, ανακαίνισης, βελτίωσης και επέκτασης υφιστάμενων κτιρίων εξυπηρέτησης των ΒΙ.ΠΕ.
- Δαπάνες για την κατασκευή, βελτίωση οδικών δικτύων εντός της ΒΙ.ΠΕ., καθώς και κόμβους σύνδεσης με το οδικό δίκτυο
- Δαπάνες για την κατασκευή, βελτίωση, συμπλήρωση και επέκταση δικτύων αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων υδάτων
- Δαπάνες για την βελτίωση δικτύων ηλεκτροφωτισμού και επικοινωνιών
- Κατασκευή άλλων εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης της ΒΙ.ΠΕ. (αγωγοί, δεξαμενές, γεωτρήσεις, κλπ).

Λοιπές δαπάνες που θα αξιολογηθούν για την συμβολή τους στην αναβάθμιση των ΒΙ.ΠΕ..

3.4.2 Δράση 2.12.4 (πρώην 2.1.4)

Πρόγραμμα δημιουργίας νέων βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών ΒΕ.ΠΕ.

Το πρόγραμμα αφορά στην παροχή οικονομικής ενίσχυσης για τη δημιουργία και οργάνωση χώρων εγκατάστασης της μεταποιητικής δραστηριότητας (Β.Ε.ΠΕ), με στόχο τη βελτίωση του γενικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων καθώς και την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων τα οποία προκύπτουν από την εγκατάσταση και λειτουργία τους σε οργανωμένους και εξοπλισμένους με κατάλληλη υποδομή χώρους σε επιλεγμένες περιοχές της χώρας.

Επιλέξιμες κατηγορίες Δαπανών

Δαπάνες για την απόκτηση γης (μέχρι 10% του συνολικού προϋπολογισμού του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου). Έργα ηλεκτρομηχανολογικών και λοιπών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού . Έργα εξοπλισμού ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών. Δαπάνες που αφορούν σε διευκολύνσεις

για τη χρησιμοποίηση νέων σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής. Δαπάνες για την εκπόνηση σχεδίων διαμόρφωσης του τοπίου και οικοδόμησης προς εξυπηρέτηση των Περιοχών. Δαπάνες για την κατασκευή κτιρίων εξυπηρέτησης των Β.Ε.ΠΕ. Έργα για τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και τη κατασκευή έργων εξυπηρέτησης των Περιοχών. Δαπάνες για την κατασκευή οδικών δικτύων. Δαπάνες για την κατασκευή δικτύων αποχέτευσης ομβρίων και ακάθαρτων υδάτων. Δαπάνες για τη δημιουργία δικτύων ηλεκτροφωτισμού και επικοινωνιών. Δαπάνες για την κατασκευή εγκαταστάσεων γενικά (αγωγοί, δεξαμενές, γεωτρήσεις, κ.λ.π.)

Επιλέξιμοι φορείς

Επιλέξιμοι προς χρηματοδότηση θα αποτελέσουν ιδιωτικοί ή μικτοί σχηματισμοί που θα ιδρύσουν Α.Ε. προκειμένου να αποτελέσουν τους Φορείς που θα προωθήσουν τις διαδικασίες δημιουργίας και οργάνωσης νέων Β.Ε.ΠΕ. Εθνικής Εμβέλειας

Προϋπολογισμός – ποσοστά χρηματοδότησης ίδιας συμμετοχής

- Ο επιλέξιμος προς χρηματοδότηση προϋπολογισμός ανά πρόταση πρέπει να κυμαίνεται από 5.000.000,00 € έως 35.000.000,00 €.
- Το ποσοστό της επιχορήγησης θα κυμαίνεται από 35% (Α Ζώνη) έως 50% (Δ Ζώνη), ανάλογα με την Περιφέρεια στην οποία θα πραγματοποιηθεί η επένδυση.
- Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25%, όπου ο ιδιωτικός φορέας θα πρέπει να προβεί σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του ισόποση με το σύνολο της Ιδίας Συμμετοχής για τα έργα που θα επιχορηγηθούν.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έργων

- Σύσταση του Φορέα Β.Ε.ΠΕ., εντός 3 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

- Υποβολή Μελέτης Πολεοδομησης, εντός 4 μηνών ύστερα από την έκδοση της ΚΥΑ καθορισμού της Β.Ε.ΠΕ.
- Έγκριση της πράξης εφαρμογής, εντός 8 μηνών ύστερα από την έκδοση της ΚΥΑ καθορισμού της Β.Ε.ΠΕ.
- Ολοκλήρωση της Α' Φάσης του έργου, εντός 18 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.
- Ολοκλήρωση της Β' Φάσης του έργου, εντός 24 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.
- Ολοκλήρωση της Γ' Φάσης του έργου, εντός 30 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

Χρονοδιάγραμμα καταβολής επιχορήγησης

Η επιχορήγηση δίνεται στις εξής φάσεις:

- **Α' ΦΑΣΗ:** Με την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του 40% του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου, χορηγείται το 40% της επιχορήγησης. Η αίτηση για την καταβολή της πρώτης δόσης επιχορήγησης καταβάλλεται το αργότερο εντός 18 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.
- **Β' ΦΑΣΗ:** Με την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του επιπλέον 40% του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου, χορηγείται το υπόλοιπο 40% της επιχορήγησης. Η αίτηση για την καταβολή της δεύτερης δόσης επιχορήγησης υποβάλλεται το αργότερο εντός 24 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.
- **Γ' ΦΑΣΗ:** Με την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του υπόλοιπου 20% του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου, χορηγείται το υπόλοιπο 20% της επιχορήγησης. Η αίτηση για την καταβολή της τρίτης δόσης επιχορήγησης υποβάλλεται το αργότερο εντός 30 μηνών ύστερα από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

Περιοχές προτεραιότητας για δημιουργία νέων ΒΕ.ΠΕ.

Νομός Αττικής: Η οροθετημένη περιοχή με το ν. 4458/65 (ΦΕΚ 429Β/86) ως ΒΙΠΕ Φυλής έκτασης 565 στρ., στην κτηματική περιφέρεια Μεγάρων η θεσμοθετημένη απ'

το 1991 περιοχή ως ΒΙΟΠΑ (ΦΕΚ 409/Δ/91) έκτασης 1.880 στρ., και στον Αυλώνα η θεσμοθετημένη από το 1988 περιοχή (ΦΕΚ 574Δ/88) με χρήση ΒΙΠΑ έκτασης 2.755 στρ.,

Νομός Θεσσαλονίκης: Εντός των ορίων των δήμων Κουφαλίων, Αγ. Αθανασίου, Εχεδώρου, Ευόσμου, Ευκαρπίας, Πυλαίας και Θέρμης.

Νομός Βοιωτίας: Εντός των ορίων των δήμων Οινοφύτων, Σχηματαρίου, Τανάγρας, Θηβαίων, Βαγίων, Θεσπιέων και Θίσβης.

Νομός Αχαΐας: Εντός των ορίων των δήμων Αιγίου, Συμπολιτείας, Ερινέου, Ρίου, Πατρέων, Μεσσάτιδας, Φαρρών, λενίας και Μαζαρακίου.

Νομός Μαγνησίας: Εντός των ορίων των δήμων Αισωνίας, Φερών, Νέας Αγχιάλου και Αλμυρού.

Νομός Κορινθίας: Στις περιοχές Ίσθμιων και Αγίων Θεοδώρων.

Νομός Λάρισας: Εντός των ορίων των Δήμων Λάρισας, Γιαννούλης και Μακρυχωρίου.

Νομός Ηρακλείου: Εντός των ορίων των Δήμων Νέας Αλικαρνασσού, Γουβών και Καστελλίου.

Νομός Ιωαννίνων: Εντός των ορίων του Δήμου Πασσαρώνος.

Μορφές Β.Ε.ΠΕ

Βιοτεχνικά πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ) όπου επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων χαμηλής όχλησης.

Βιομηχανικά πάρκα (ΒΙ.ΠΑ) όπου επιτρέπεται η εγκ/ση μονάδων χαμηλής και μέσης όχλησης.

Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) όπου επιτρέπεται η εγκ/ση κάθε βιομηχανικής μονάδας.

Τεχνοπόλεις για υψηλής τεχνολογίας μονάδες.

Άλλες μορφές Β.Ε.ΠΕ που ορίζονται με απόφαση του ΥΠΑΝ π.χ. Ναυπηγοεπισκευαστικές Ζώνες (ΝΑΖ).

Ανώτατα όρια έντασης περιφερειακών ενισχύσεων
(Για τις **ΒΕΠΕ** του Ν. 2545/97 & τις **ΒΕΠΕ** της **ΕΤΒΑ**)

	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ
Αν. Μακεδονία			50%	50%
Θράκη			50%	50%
Κ. Μακεδονία	35%	35%	35%	40%
Δ. Μακεδονία			40%	40%
Θεσσαλία			40%	40%
Ήπειρος			50%	50%
Ιόνια Νησιά			40%	40%
Δυτ. Ελλάδα			50%	
Στερεά Ελλάδα			40%	40%
Πελοπόννησος			50%	50%
Αττική	35%	35%	35%	40%
Β.Αιγαίο				50%
Ν. Αιγαίο			40%	40%
Κρήτη			40%	40%

Κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγησης προτάσεων

Με τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο θεσπίστηκαν τα κίνητρα των ιδιωτικών επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή σύγκλιση. Βασικό στοιχείο του νέου νόμου πέρα από τον έντονα αναπτυξιακό του χαρακτήρα είναι η μέριμνα για την αντικειμενικοποίηση, την διαφάνεια και την σημαντική συντόμευση των διαδικασιών σε όλα τα στάδια (αξιολόγηση-έγκριση, έλεγχος υλοποίησης, καταβολή ενίσχυσης). Ειδικότερα για την αντικειμενικοποίηση και την διαφάνεια των διαδικασιών κατά το στάδιο αξιολόγησης – έγκρισης καθορίστηκαν κριτήρια υπαγωγής που αποτελούν ένα ολοκληρωμένο, ορθολογικό σύστημα εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων που βασίζεται στην βαθμολόγηση των επενδύσεων με συγκεκριμένους οικονομικούς δείκτες, προσδιορισμένα οικονομικά μεγέθη και πραγματικά στοιχεία. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ομοιογένεια, ανεξάρτητα από τον φορέα εξέτασης, και η αντικειμενικοποίηση στην αξιολόγηση ενώ συγχρόνως καθιερώνεται ένα σύστημα κανόνων που εκ των προτέρων γνωρίζουν οι επενδυτές ώστε να εξασφαλίζεται απόλυτη διαφάνεια στην έγκριση των επενδυτικών προτάσεων που προκρίνονται για να ενισχυθούν. Τα κριτήρια αφενός διασφαλίζουν την έγκριση ενισχύσεων σε βιώσιμες επενδύσεις που υλοποιούνται από υγιείς και δυναμικούς φορείς και αφετέρου συμβάλλουν στην ενίσχυση επενδύσεων που εξυπηρετούν τους γενικούς στόχους του αναπτυξιακού νόμου λαμβάνοντας υπόψιν και τις ιδιαιτερότητες ανά τομέα δραστηριότητας.

Περιοχή ΒΕΠΕ(6 –10)

Ν. Αττικής (10 βαθμοί), Ν. Θεσσαλονίκης (9 βαθμοί), Ν. Βοιωτίας (8 βαθμοί), Ν. Αχαΐας (7 βαθμοί), λοιπές περιοχές (6 βαθμοί).

Απόσταση(μέσω οδ. δικτύου και κάθετων αξόνων)από ΠΑΘΕ–ΕΓΝΑΤΙΑ 4 - 10

Μέχρι 20 χλμ. βαθμοί 10

Από 21 μέχρι 40 χλμ. βαθμοί 8

Από 41 μέχρι 60 χλμ. βαθμοί 6

Πάνω από 60 χλμ. βαθμοί 4

Ποιοτικά χαρακτηριστικά των ΒΕΠΕ (6 –10)

Εξετάζονται τα εξής: α) προσβασιμότητα, β) δυνατότητα χρησιμοποίησης υπαρχόντων έργων υποδομής, γ) ανά στρέμμα κόστος υποδομών, δ) μορφολογία εδάφους.

Χρονοδιάγραμμα εργασιών (6 – 10)

Εξετάζεται η εφικτότητα του χρονοδιαγράμματος, και η δυνατότητα ολοκλήρωσης των εργασιών εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων

Μέγεθος ΒΕΠΕ (5-10)

Έως 500 στρ. Βαθμοί 5

501 – 800 στρ. Βαθμοί 6

801 – 1.000 στρ. Βαθμοί 7

1.001 – 1.500 στρ. Βαθμοί 8

1.501 – 2.000 στρ. Βαθμοί 9

Άνω των 2.000 στρ. Βαθμοί 10

Ελεύθεροι διαθέσιμοι χώροι (6 –10)

60 έως 70% βαθμοί 6

70 έως 80% βαθμοί 8

Άνω των 80% βαθμοί 10

Φορέας ΒΕΠΕ (1 – 4)

Υπό σύσταση Φορέας (1 βαθμός), Συστημένος Φορέας (4 βαθμοί)

Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων στην Ίδια Συμμετοχή (1-6)

Κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής με 81% - 100% Ίδια Κεφάλαια βαθμοί 6

Κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής με 61% - 80% Ίδια Κεφάλαια βαθμοί 4

Κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής με 45% - 60% Ίδια Κεφάλαια βαθμοί 2

Κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής με Ίδια Κεφάλαια μέχρι 44% βαθμοί 1

3.4.3 Δράση 2.12.6 (Επιχορήγηση των δαπανών μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ-ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ και ΤΕΧΝΟΠΟΛΕΙΣ που έχουν οργανωθεί με βάση το Ν. 4458/65¹⁷ ή το Ν. 2545/97¹⁸).

Το υπουργείο Ανάπτυξης προτίθεται να προκηρύξει τη Δράση 2.12.6 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», για την επιχορήγηση των δαπανών μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ-ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ και ΤΕΧΝΟΠΟΛΕΙΣ που έχουν οργανωθεί με βάση το Ν. 4458/65 ή το Ν. 2545/97.

Η χρηματοδότηση της Δράσης 2.12.6 γίνεται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, από πόρους του Δημοσίου και από πόρους ιδιωτών.

Ο στόχος της δράσης είναι η ενθάρρυνση της μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε οργανωμένους βιομηχανικούς-βιοτεχνικούς χώρους για λόγους αναπτυξιακούς αλλά και περιβαλλοντικούς.

Η δράση θα αφορά όλη τη χώρα και θα υλοποιηθεί με θεσμικό πλαίσιο τον κοινοτικό κανονισμό 69/01 (κανόνας De minimis). Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό μία επιχείρηση σε διάστημα μίας τριετίας μπορεί να λάβει συνολικό ύψος ενισχύσεων 100.000 ΕΥΡΩ. Η δράση θα υλοποιηθεί με το ΠΔ 98/96 μέσω Ενδιάμεσων Φορέων. Επιλέξιμες θα είναι μεταποιητικές επιχειρήσεις εκτός από τις επιχειρήσεις του τομέα των τροφίμων που δραστηριοποιούνται στην πρώτη μεταποίηση των προϊόντων του τομέα Γεωργίας, όπως αυτός προσδιορίζεται στο πρώην παράρτημα II του άρθρου 32 (πρώην άρθρο 38) της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ισχύει. Το ύψος του προϋπολογισμού κάθε πρότασης θα μπορεί να είναι από 30.000 έως 200.000 ΕΥΡΩ.

Οι επιλέξιμες δαπάνες θα περιλαμβάνουν το κόστος αποσυναρμολόγησης, μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού, ανέγερσης ή διαμόρφωσης κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και εξοπλισμού απαραίτητου για την ανταγωνιστικότερη λειτουργία της επιχείρησης στη νέα θέση. Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα δοθεί στις περιπτώσεις που η μετεγκατάσταση έχει πέραν των αναπτυξιακών και περιβαλλοντικές διαστάσεις. Επίσης ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην ωριμότητα των προτάσεων από πλευράς ετοιμότητας των επιχειρήσεων, διαθεσιμότητας των

¹⁷ ΦΕΚ 33/Α/65

¹⁸ ΦΕΚ 254/Α/97

υποδομών στο χώρο μετεγκατάστασης και ύπαρξης των απαιτούμενων κατά περίπτωση αδειών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή των προτάσεων θα είναι η ύπαρξη άδειας οικοδομής στη θέση της μετεγκατάστασης. Επιλέξιμες θα είναι οι δαπάνες μετά την υποβολή της αίτησης. Όλες οι λεπτομέρειες θα καθοριστούν με την προκήρυξη της δράσης που θα εκτιμάται ότι θα εκδοθεί προς το τέλος Μαΐου του 2005. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, μετά την επίσημη προκήρυξη της Δράσης στον Ελληνικό τύπο, θα υποβάλλουν στη Δ/ση Βιομηχανικής Χωροθεσίας & Περιβάλλοντος, πλήρη Φάκελο που θα περιλαμβάνει Αίτηση Συμμετοχής, Έντυπο Υποβολής της πρότασης (Επιχειρηματικό Σχέδιο) με αναλυτικό τεκμηριωμένο προϋπολογισμό των έργων που θα αφορούν τις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών που αναφέρονται παραπάνω, και Δικαιολογητικά.

3.5 Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013¹⁹

(Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 - Υπουργείου Ανάπτυξης)

Η συνολική στρατηγική προσέγγιση

Η πορεία της Ελληνικής οικονομίας καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό από την ικανότητα προσαρμογής της στο διεθνές περιβάλλον μέσω μιας ισχυρής και διαρκούς ώθησης της ανταγωνιστικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται σύνθετη και ολοκληρωμένη δράση σε ευρύ πεδίο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Η στρατηγική εστιάζει στην ανάγκη άσκησης πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με τρόπο που θα καταστήσει τις Περιφέρειες αλλά και τις πόλεις της χώρας, τόπους έλξης και εγκατάστασης επιχειρήσεων, βελτιώνοντας ταυτόχρονα το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της και αμβλύνοντας τις διαπεριφερειακές και ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Η νέα αυτή προσέγγιση εδράζεται στην αποτελεσματικότητα των πολιτικών μέσω απλοποιημένων μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής.

Στόχος είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου, για την επίτευξη της πραγματικής

¹⁹ Δικτυακός τόπος Ε.Σ.Π.Α. 2007 -2013 – www.espa.gr

σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς.

Η Ελλάδα της νέας περιόδου 2007-2013 στοχεύει στην ανάδειξή της σε μια εξωστρεφή χώρα με ισχυρή διεθνή παρουσία: Μία Ελλάδα παραγωγική, ανταγωνιστική και με έμφαση στην ποιότητα και την καινοτομία.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η στρατηγική εστιάζει :

α) στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας καθώς και στη διασύνδεσή τους. Η υποστήριξη της οικονομίας της γνώσης θα αναζητηθεί στη διαρκή βελτίωση της παραγωγής γνώσης από το σύνολο του παραγωγικού ιστού της χώρας. Δεδομένης και της σχετικής υστέρησης της χώρας στον τομέα αυτό, η στρατηγική θα εστιάσει στην κάλυψη του ελλείμματος στην έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία, με έμφαση στη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και στον προσανατολισμό στην αριστεία και στην Κοινωνία της Γνώσης.

Μέσω της στρατηγικής θα προωθηθεί η επιχειρηματικότητα υψηλών δυνατοτήτων και η υποστήριξη των ΜΜΕ που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επέκτασης καθώς και η διεύρυνση της αναπτυξιακής προσπάθειας προς συσσωματώσεις (clusters) ή κατηγορίες επιχειρήσεων u960 που εμφανίζουν θετικές προοπτικές και παρουσιάζουν σημαντικές δυνατότητες. Έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη των τομέων όπου κατά κύριο λόγο η καινοτομία μετατρέπεται κατά την παραγωγή σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

β) στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές, απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της ελκυστικότητας της χώρας για την προσέλκυση επενδύσεων και την ποιότητα ζωής. Σημαντική θέση κατέχουν η ολοκλήρωση έργων, οι λειτουργικές διασυνδέσεις των μεταφορών (δίκτυα), η βέλτιστη αξιοποίηση των ήδη υλοποιηθέντων έργων, καθώς και η ανάπτυξη και παροχή συναφών υπηρεσιών. Στον τομέα της ενέργειας θα δοθεί έμφαση και στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και στη βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας μέσο-μακροπρόθεσμα.

γ) στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, που κατέχει κυρίαρχη θέση στη στρατηγική της χώρας και αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζεται η σημασία της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ), τόσο όσον αφορά στον καθορισμό των πολιτικών για την αγορά εργασίας, όσο και τα μέτρα στον τομέα της

κοινωνικής πολιτικής που αποβλέπουν στην ενσωμάτωση ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό.

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, την ευρύτατη διαβούλευση και με βάση τους ανωτέρω στρατηγικούς στόχους, προσδιορίζονται οι παρακάτω πέντε (5) θεματικές προτεραιότητες, οι οποίες εξειδικεύουν τη στρατηγική στόχευση της χώρας για τη νέα προγραμματική περίοδο και προωθούν την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος:

- i. Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας
- ii. Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία
- iii. Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή
- iv. Θεσμικό Περιβάλλον
- v. Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών, ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

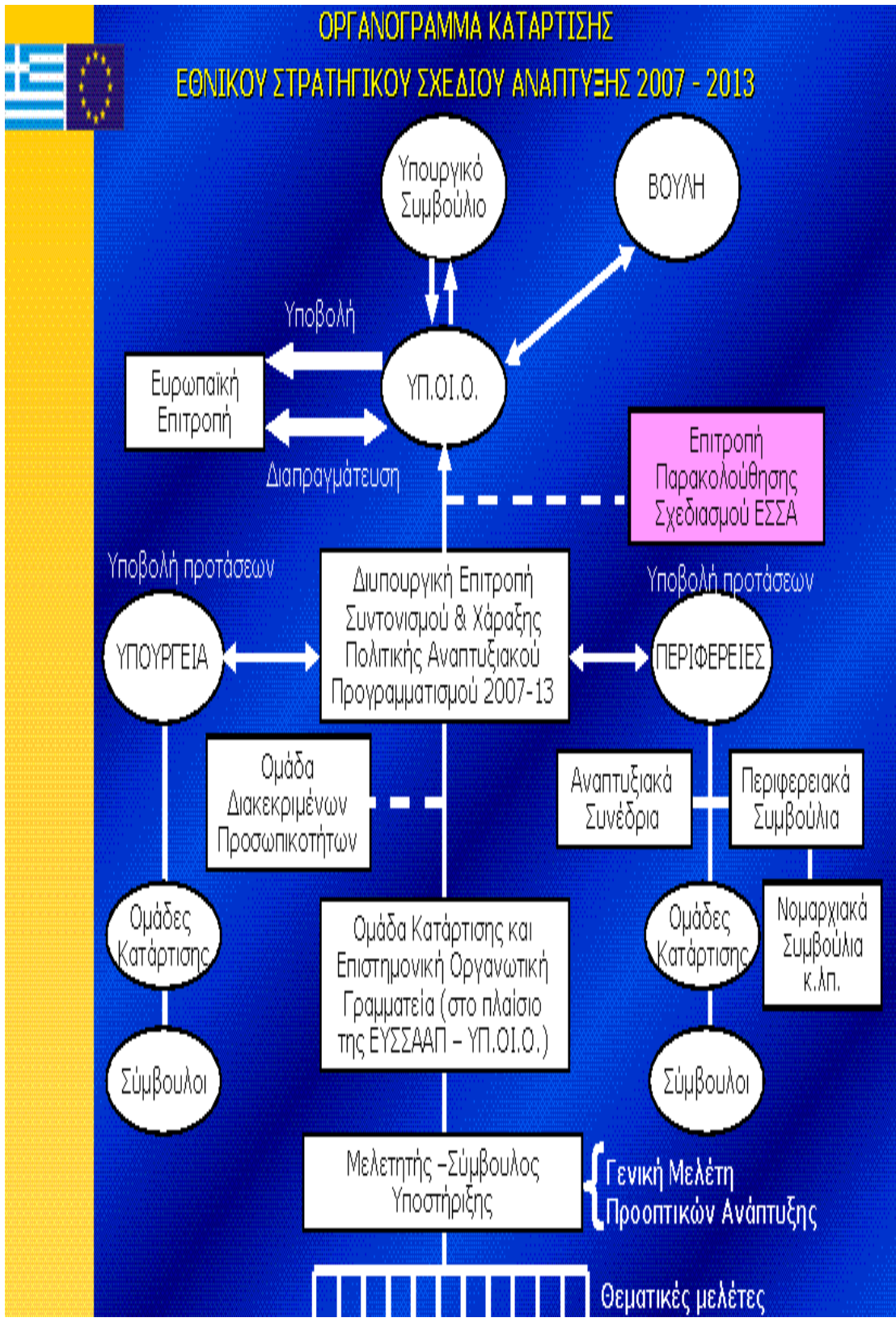
Κεντρικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής αποτελεί η περιφερειακή διάσταση και εξειδίκευση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών Περιφερειών είναι εξέχουσας σημασίας για τη χώρα, για την επίτευξη της οποίας απαιτούνται σημαντικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην οικονομία κάθε Περιφέρειας. Το μέλλον κάθε ελληνικής Περιφέρειας εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα του παραγωγικού ιστού της η οποία συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις σε κλάδους παραγωγής που είναι εκτεθειμένοι στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

Η στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης εστιάζει στη διαμόρφωση ευρύτερων και ανταγωνιστικότερων χωρικών ενοτήτων, με την εφαρμογή προσαρμοσμένης αναπτυξιακής στρατηγικής και τη δημιουργία ενός μικρού αριθμού ανταγωνιστικών πόλων ανάπτυξης σε αυτές. Τέτοιοι πόλοι έλξης είναι οι διάφορες επιχειρηματικές περιοχές οι οποίες προορίζονται για να στεγάσουν βιομηχανικές και άλλες μορφές παραγωγικών εγκαταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 έχει προγραμματιστεί η δημιουργία των εξής επιχειρηματικών πάρκων σε διάφορες περιοχές της Ελλάδος όπως αυτά φαίνονται από στον πίνακα που ακολουθεί.

**Επιχειρηματικά Πάρκα προς δημιουργία
κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013**

	Επιχειρηματικά Πάρκα	
	Μοναδιαίο Κόστος ²⁰	Πλήθος
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ		
A. Αμιγούς Σύγκλισης		
1. Αν. Μακεδονία - Θράκη	1.500.000	1
2. Ήπειρος	1.500.000	1
3. Θεσσαλία	1.500.000	2
4. Δυτική Ελλάδα	1.500.000	2
5. Ιόνια Νησιά	1.500.000	1
6. Πελοπόννησος	1.500.000	1
7. Βόρειο Αιγαίο	1.500.000	1
8. Κρήτη	1.500.000	1
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α		10
B. Μεταβατικής Στήριξης		
1. Αττική	5.000.000	2
2. Κεντρική Μακεδονία	5.000.000	1
3. Δυτική Μακεδονία		
4. Στερεά Ελλάδα		
5. Ν. Αιγαίο		
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Β		3
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β)		13

²⁰ Τα αναγραφόμενα ποσά είναι σε Ευρώ.

3. Διαπιστώσεις και προτάσεις

Η μεγέθυνση του περιφερειακού προβλήματος, η ενίσχυση των υποβαθμισμένων περιφερειών, η στήριξη των κορεσμένων ή φθινουσών περιφερειών και η αξιοποίηση νέων αναπτυξιακών ευκαιριών είναι μερικές από τις επιδιώξεις που συνθέτουν το σύνθετο πλέγμα σκοπών της περιφερειακής πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Σύνθετος χαρακτήρας προβλημάτων, δυνατοτήτων και πληροφοριών επιβάλλουν τη διαμόρφωση μιας συστηματικά διαμορφωμένης στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης. Βασικά στοιχεία της στρατηγικής αυτής είναι η διαμόρφωση και εφαρμογή προτύπων περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτικών χωροθέτησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Αντικειμενικός σκοπός αυτής της νέας περιφερειακής πολιτικής είναι η τοπική ανάπτυξη. Στρατηγική της τοπικής αυτής ανάπτυξης αποτελεί η «από τη βάση» ανάπτυξη.

Ως κύριο άξονα ανάμεσα στις διάφορες στρατηγικές για την εν λόγω περιφερειακή ανάπτυξη έχει επιλεγεί η δημιουργία των Επιχειρηματικών Περιοχών οι οποίες:

1. αποτελούν ένα συμπληρωματικό μέσο πολιτικής που αποσκοπεί στην ικανοποίηση του μακροχρόνιου στόχου της βιομηχανικής και περιφερειακής ανάπτυξης μιας οικονομίας η συμπληρωματικότητα του σημαίνει ότι, η εφαρμογή του πρέπει να συνοδεύεται και από άλλα μέσα πολιτικής, δημοσιονομικού και νομισματικού χαρακτήρα, έτσι σχεδιασμένων ώστε να ικανοποιούν τους ίδιους στόχους.
2. μπορούν να αποτελούν πόλους ανάπτυξης, ώστε να δημιουργήσουν μια αυτοενισχυόμενη αναπτυξιακή διαδικασία. Για να γίνει αυτό οι Β.Ε.ΠΕ. , θα πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις που αφορούν το μέγεθος των μονάδων που φιλοξενούν το είδος των προϊόντων που παράγουν οι μονάδες αυτές καθώς και των πρώτων υλών που χρησιμοποιούν, το είδος των μεθόδων παραγωγής τους και τέλος τον βαθμό της τεχνολογικής τους ανάπτυξης.
3. μπορούν να συντελέσουν στην ανάπτυξη διαφόρων συμπλεγμάτων βιομηχανικών δραστηριοτήτων, συγκεντρώνοντας δραστηριότητες σε ένα χώρο, προκαλώντας έτσι οικονομίες συγκέντρωσης, τις οποίες μπορούν να εκμεταλλευθούν οι μονάδες που εγκαθίστανται στις Β.Ε.ΠΕ., ώστε να πετύχουν μια σημαντική μείωση τους λειτουργικού κόστους τους. Η

δημιουργία συμπλεγμάτων βέβαια απαιτεί της ύπαρξη σε ένα χώρο μονάδων που να συνδέονται μεταξύ τους μέσω τεχνικών και παραγωγικών σχέσεων.

4. εκτός από μέσα βιομηχανικής και περιφερειακής πολιτικής μπορούν να αποτελέσουν και εργαλείο για την χωροθέτηση της μεταποιητικής δραστηριότητας, ώστε αφ' ενός να διευκρινισθεί το καθεστώς των χρήσεων στην επικράτεια και αφ' ετέρου να προστατευθεί το περιβάλλον που είναι πηγή ζωής και πλούτου.
5. Οι επιχειρηματικές Περιοχές δημιουργούν οικονομίες κλίμακας και εξωτερικές οικονομίες που συντελούν στη μείωση του κόστους λειτουργίας των μονάδων που βρίσκονται εγκαταστημένες μέσα σε αυτές.

Οι βιομηχανικές επενδύσεις αποτελούν ουσιαστικά μοχλό ανάπτυξης μιας οικονομίας, καθώς μέσω αυτών κινητοποιούνται, συνδυάζονται και, κάτω από ορισμένες συνθήκες, αξιοποιούνται οι πλουτοπαραγωγικοί τη σπόροι. Αναλυτικότερα, οι σημαντικότερες από τις θετικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η προώθηση μιας βιομηχανικής επένδυσης στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας είναι:

- Συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη
- Αύξηση της παραγωγικότητας
- Αναδιανομή του εισοδήματος μεταξύ των παραγωγικών και γεωγραφικών περιοχών
- Προωθητική επίδραση στον όλο παραγωγικό μηχανισμό της χώρας
- Ενίσχυση της εξωτερικής οικονομικής θέσης της χώρας της μείωσης των εισαγωγών ή και την αύξηση των εξαγωγών
- Αφομοίωση ξένης ή και ανάπτυξη τεχνολογίας

Εκτός από τις θετικές επιπτώσεις, η προώθηση μιας βιομηχανικής επένδυσης μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το φυσικό, κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο αυτές θα ενταχθούν. Οι σημαντικότερες από τις αρνητικές επιπτώσεις είναι:

- Ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος(αέρας, έδαφος)
- Αλλοίωση του πολιτιστικού περιβάλλοντος(αρχαιολογικοί χώροι, παραδοσιακοί οικισμοί)
- Υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης(μετανάστευση, αστυφιλία)
- Παρακώλυση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων(γεωργία, τουρισμός)

Οι επιχειρηματικές Περιοχές διευκόλυναν τη χωροθέτηση σημαντικού αριθμού βιομηχανικών στον ελληνικό χώρο. Δεν ήταν όμως δυνατό να καλύψουν το σύνολο των αναγκών των βιομηχανικών επιχειρήσεων που ιδρύονται, μετεγκαθίστανται ή επεκτείνονται. Για αυτό το λόγο, το πρόβλημα της χωροθέτησης της βιομηχανίας εξακολουθεί να υπάρχει και να εμφανίζεται κατά περίπτωση, όταν τίθεται θέμα «σύγκρουσης χρήσεως γης», για λόγους οικιστικής συγκέντρωσης κοντά σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή για λόγους ρύπανσης, διατήρησης του τοπίου, αρχαιολογικών ευρημάτων, τουριστικής αυθαίρετης δόμησης κ.λπ.

Ούτε οι νέες στρατηγικές θα λύσουν το πρόβλημα χωροθέτησης, αναμφισβήτητα όμως θα βελτιώσει τη σημερινή κατάσταση. Ουσιαστική και ριζική λύση στο πρόβλημα θα δοθεί μόνον όταν οριστικοποιηθούν «χωροταξικά σχέδια χρήσεως γης», τα οποία να δημιουργούν τις προϋποθέσεις αρμονικής και ορθολογικής διάρθρωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο χώρο.

Αναμφισβήτητα το στοιχείο της τοπικότητας είναι εξαιρετικά σημαντικό, μια και οι τοπικές ιδιαιτερότητες τελικά συνθέτουν το κοινωνικό-οικονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο συντελείται η ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Η δικαιολογημένη έμφαση στο στοιχείο της τοπικότητας ωστόσο δεν θα πρέπει να συσκοτίζει το ρόλο και τη σημασία του ευρύτερου εθνικού οικονομικού πλαισίου μέσα στο οποίο καλούνται να λειτουργήσουν τα τοπικά συστήματα επιχειρήσεων. Από αυτήν την άποψη, ο προσανατολισμός της κρατικής βιομηχανικής πολιτικής είναι εξαιρετικά κρίσιμος, καθώς είναι σε θέση να ακυρώσει σχεδόν το σύνολο των ευνοϊκών προϋποθέσεων που συσσωρεύονται σε τοπική κλίμακα.

Βιβλιογραφία

1. Αποστολόπουλος Δ., Αντωνίου Λ., Αγγελοπούλου Ν., Κούκη Στ., «Το πρόγραμμα των Βιομηχανικών Περιοχών στην Ελλάδα», Εργασία μεταπτυχιακών σπουδαστών, Αθήνα 1995.
2. Βλιάμος Σπύρος, «Οι Βιομηχανικές Περιοχές και η Βιομηχανική Περιφερειακή Πολιτική στην Ελλάδα», ΕΤΒΑ, Αθήνα 1988.
3. Θεοφανίδης Σταύρος, «Εγχειρίδιο Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων» ΕΤΒΑ, Εκδ. Παπαζήση 1985.
4. Κόνσολας Νικ. «Μελέτη αξιολόγησης και αναπροσαρμογής του προγράμματος χωροθέτησης και ανάπτυξης των βιομηχανικών περιοχών», ΚΕΠΕ, Αθήνα 1985.
5. Κουμπαρούλη Ε., Παπαδόπουλος Σ., Χατζής Αθ. «Ο πόλος της υποδομής στη χωροθέτηση της βιομηχανίας. Το πρόγραμμα των βιομηχανικών περιοχών στην Ελλάδα», Εργασία μεταπτυχιακών σπουδαστών, Αθήνα 1996.
6. Μαγγανά – Κακαουνάκη Σ., «Η χωροθέτηση των Βιομηχανικών Περιοχών στην Ελλάδα και των μεταποιητικών μονάδων μέσα σε αυτές», Διδακτορική Διατριβή. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1991.
7. Πάκος Θεοφ. «Κλαδική Οικονομική ΙΙ – Βιομηχανική Οργάνωση Επιχειρηματικές πολιτικές και απόδοση», Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1992.
8. Πίου Μανταλένα, «Όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν οι επιχειρήσεις για τις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ» ΕΠΙΛΟΓΗ, Αθήνα 1992.
9. Παπαδασκαλόπουλος Αθ. «Πρότυπα και πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης», Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1995.

10. Richardson H, «Περιφερειακή Πολιτική», Αθήνα 1972.
11. Επιχειρησιακό πρόγραμμα Βιομηχανίας (Ε.Π.Β.) 1994-1999, Υπουργείο Ανάπτυξης.
12. ΕΤΒΑ, Κανονισμός Λειτουργίας Βιομηχανικών Περιοχών, Αθήνα 1973.
13. Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», Υπουργείο Ανάπτυξης.
14. Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004, Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση.
15. Νόμος 4458/65 Περί Βιομηχανικών Περιοχών
16. Νόμος 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254 Α/15.12.97).
17. Τροποποίηση νόμου 2545/97, Φ.Ε.Κ. 6/Τεύχος Α'/29-01-2008
18. Α.Π. αριθμ.79347/6021/90 «Καθορισμός ειδικών προδιαγραφών εκπόνησης πολεοδομικών μελετών Βιομηχανικών και Βιοτεχνικών Πάρκων και ΒΙ.ΠΑ. – ΒΙΟ.ΠΑ. προς εξυγίανση» (ΦΕΚ 674/5.12.90).
19. MacLennan M., Regional Development Policies, Regional Disquilibrium in Europe, Brussels:1968.
20. Stilwell, F. Regional Economic Policy, London, 1972.

Πηγές από το διαδίκτυο

1. Δικτυακός τόπος Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών - **<http://www.acci.gr>**
2. Δικτυακός τόπος επιχειρησιακού προγράμματος “ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ” - **<http://www.antonistikitita.gr>**
3. Δικτυακός τόπος Υπουργείου ανάπτυξης – **<http://www.ypan.gr>**
4. Δικτυακός τόπος Υπουργείου Οικονομικών - **<http://www.mnec.gr>**
5. Δικτυακός τόπος Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων - **<http://www.minenv.gr/>**
6. Δικτυακός τόπος Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013 - **<http://www.espa.gr>**
7. Δικτυακός τόπος Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς – **<http://www.piop.gr>**
8. Δικτυακός τόπος Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης - **<http://www.ipa.panteion.gr>**